Naš tednik Kronika

kulturno-politično glasilo · svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 33 — V Celovcu, dne 13. avgusta 1953 — Cena 1 šiling

Konjska žima — afrik — vate — vata za polnjenje — gradl za modroce — platna za jadra — plahte — vrvi — itd.

NOVA TRGOVINA

Nedelko

Specialna trgovina za tapetne izdelke in potrebščine

CELOVEC, 8.-MAISTRASSE 11

Hočemo Evropo!

Minulo soboto so se zbrali ob italijansko-avstrijski meji pri Vratih zastopniki mladine dvanajstih držav. Tam je zadonel klic: „Mi hočemo Evropo!"

Še ni dolgo, pred par desetletji, ko je evropska mladina demonstrirala na zborovanjih, na univerzah in mladinskih shodih za nacionalne države. Evropa je dobila leta 1918 vrsto nacionalnih držav. Okvir je bil vendar ozek, gospodarski krog pretesen. Iskanje kulturne, politične ter gospodarske povezave se je znova pričelo, ko je bila razdelitev v nacionalne države komaj dobro postala resnica.

Danes pa je na dnevnem redu klic po evropski enoti. Ko gledamo na eni strani ameriško enoto in na drugi strani veliko rusko enoto, se nam naše razmere zdijo tako zelo tesne, da nas je v teh razmerah in v tej tesnobi skoraj strah. Politiki so zato na delu, da pripravijo Združeni Evropi nek poslovnik, gospodarstveniki iščejo medsebojne povezave. Proizvodnja energijske osnove evropskemu gospodarstvu se razvija na takih podlagah, da bomo v kratkem desetletju prišli tudi v tem pogledu do sledečega spoznanja: deli Evrope zase so življenja nezmožni, evropska celota pa je v svetovnem gospodarstvu in tudi v svetovnem kulturnem razvoju že važen faktor.

V tem celotnem razvoju evropskega problema je vsekakor zdrav in razveseljiv pojav, da je tudi mladino zgrabil tok časa in da je tudi ta mladina, ki pomaga oblikovati svojo lastno bodočnost, zakričala: „Hočemo Evropo!" Spričo tega mogočnega klica in krika je malenkostno vse nacionalno hujskanje, ki smo ga doživeli v zadnjih tednih v deželi zaradi tako malenkostnega vprašanja, kakor je rešitev dvojezične šole. Globoko smo uverjeni, da gospodarska zavist, ki je dajala v zadnjih tednih smer posameznim člankom, in da nacionalna mržnja, ki je hotela odkrivati krivce na eni strani, da zakrije gotovo še večjo krivdo na drugi strani, ni sposobna graditi evropske bodočnosti niti na najmanjšem prostoru.

Vprašanje bodočnosti ni in ne bo v raziskavanju preteklosti, ni in ne bo v vprašanju ali naj bo v Velikovcu in drugod dvojezična šola. Vprašanje bodočnosti je v iskanju neke skupne osnove vsemu evropskemu svetu. Pri tem iskanju pa bo gotovo evropski svet našel samega sebe in bo našel v samem sebi tudi tisto skupno osnovo evropski celoti, ki pravi: „Ljubi svojega bližnjega kakor ljubiš samega sebe." To bo osnova novi Evropi in le na tej osnovi je možna Združena Evropa. To pa je tudi temeljni zakon vsemu krščanstvu, ki je že nekoč povezalo Evropo. Čim bolj se je Evropa temu osnovnemu zakonu izneverila, tem bolj je slabela v gospodarskem, kulturnem in tudi v političnem oziru v vsem svetu.

Sicer je naš delokrog zelo omejen, vendar se veselimo, da tudi z našim delom doprinašamo k tej novi Evropi in to ravno v krogu slovenske mladine.

Uverjeni smo, da je vsa zamisel pedagoškega tedna za dvojezične šole v bistvu služila tej veliki evropski misli. Uverjeni smo, da bodo še večji krogi spoznali potrebo in nujnost poznanja slovenske in slovanske kulturnosti in teh slovanskih jezikov. Zato smo tudi uverjeni, da ne bo več ovir, da bi se slovenski otroci učili materinskega jezika, in da bi se tudi nemški otroci učili jezika svojega najbližjega soseda. Uverjeni smo, da ne bo igralo več prav nobene vloge vprašanje germanizacije ali slovenizacije mladine, pač pa bo prvo vprašanje, kako dati mladini že v šoli najširše obzorje.

Uverjeni smo, da so tudi slovenski koroški dijaki v Št. Jakobu in na Želinjah svoje letošnje počitniške sestanke, v velikem gledano, posvetili tej veliki evropski zamisli in veliki evropski bodočnosti. „Ljubi svojega bližnjega kakor ljubiš samega sebe", ta osnovna misel vsega krščanstva je bila tako v Št. Jakobu kakor tudi na Želinjah v ospredju vsem razmotrivanjem in v dno svojega srca smo prepričani, da bo ta misel in ta nauk zmagal in premagal vse sovražnosti prostora in ožino posameznikov.

Na tem hočemo, tudi kljub vsem težavam v deželi, graditi naprej ker verujemo v bodočnost Evrope in tudi v bodočnost svojega slovenskega naroda!

Ponudbe in zahteve Malenkova

Ob koncu zasedanja sovjetskega državnega zbora, to je Vrhovnega sovjeta, je v soboto, dne 8. avgusta, spregovoril v Moskvi tudi sovjetski ministrski predsednik Georgij Maksimiljanovič Malenkov. Njegov govor ima dva dela: zunanjepolitični in notranjepolitični del. Značilnost tega govora je, da so v njem izražena priznanja in ponudbe državam izven sovjetskega komunističnega bloka, istočasno pa so v govoru izražene tudi zahteve, ki deloma razveljavljajo malo preje izražene ponudbe.

Najprej je v svojem dveurnem govoru poudaril Malenkov možnost sodelovanja komunističnih in kapitalističnih držav. Vsa sporna vprašanja bi bilo mogoče rešiti s pogajanji med zastopniki obeh skupin držav.

Obljube . . .

Posebej je Malenkov poudaril, da Sovjetska zveza ne bi mogla nikdar pristati na **vzpostavitev nemškega miltarizma.** Tudi Francija se mora bati oborožene Nemčije, zato naj bi sklenila Francija s Sovjetsko zvezo prijateljsko pogodbo, Nemčija pa naj ostane nevtralna in neobrožena. Sovjetska zveza tudi ne more nikdar dovoliti, da bi kdo poizkušal odstraniti „demokratično ustanovo Vzhodne Nemčije". V ostalem pa je treba nemško vprašanje rešiti.

Nato je Malenkov napadel Združene države in je dejal, da kapitalistične Združene države ogrožajo svetovni mir z ustanovo **Atlantske zveze.** Zato je prvi pogoj za medsebojno zaupanje, da preneha Atlantska zveza. Ker pa Sovjetska zveza — po zatrdilu Malenkova — nima nobenih ozemeljskih zahtev, je mogoče ustvariti dobro sosedstvo med Sovjetsko zvezo in vsemi sosednimi deželami. Ker je vsa sporna vprašanja — to je ponovno poudaril Malenkov — mogoče rešiti s pogajanji med vrhovnimi predstavniki držav, tudi ni nobenega razloga za kako vojno med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami.

Posebej je poudaril Malenkov prijateljstvo s **komunistično Kitajsko.** Pohvalil je tudi kitajske komuniste, ki so pomagali korejskim komunistom v korejski vojni, katero so izzvale — kakor je zatrdil Malenkov — Združene države. Pozval je nato **Japonsko,** naj se osvobodi vpliva Združenih držav in naj se vrne v „demokratični tabor", ker bo imela velike gospodarske koristi, ako vzpostavi prijateljske odnose s komunistično Kitajsko.

Pri zunanjepolitičnem delu svojega govora je omenil Malenkov tudi **Avstrijo** in je v zvezi s tem dejal: „Potrebno je urediti tudi avstrijsko vprašanje. Zato pa je najpreje treba odstraniti vse ovire, ki preprečujejo to ureditev. Taka ovira je takozvana skrajšana avstrijska pogodba, ki nasprotuje tudi sklenjenim pogodbam med štirimi velesilami. Gotovo bi tudi rešitev nemškega vprašanja znatno pospešila rešitev avstrijskega vprašanja."

. . . in grožnje

V svojem govoru je Malenkov ob Velikem odobravanju Vrhovnega sovjeta dejal tudi, da nimajo nič več Združene države monopola pri izdelovanju **vodikove bombe.** Ni pa povedal, ali tudi Sovjetska zveza proizvaja uranove in vodikove atomske bombe.

V svojem notranjepolitičnem delu svojega govora je Malenkov dokazoval, kako se je v zadnjih letih zvišalo **blagostanje sovjetskih državljanov** in je nato obljubil, da bo to blagostanje še posebej dobilo svojega poudarka v prihodnjih dveh ali treh letih. V teh letih bo povprečna proizvodnja vseh važnih življenjskih potrebščin za 25 odstotkov zvišana.

Končno je Malenkov v svojem govoru še označil pomen **težke industrije** za moč Sovjetske zveze. Ta težka industrija (železo, jeklo, premog, cement, proizvodnja električnega toka) zaposluje danes okrog 70 odstotkov vsega sovjetskega delavstva. Sovjetska težka industrija je „temelj vseh temeljev sovjetskega socialističnega gospodarstva."

Ob koncu svojega zasedanja je Vrhovni sovjet še potrdil odstavitev bivšega sovjetskega notranjega ministra **Lavrentija Berija,** ki naj bo izročen Vrhovnemu sovjetskemu sodišču zaradi svojega „zločinskega in protidržavnega delovanja v zvezi s kapitalističnim inozemstvom".

Vladna sprememba v Kašmirju

Državni predsednik srednjeazijske države Kašmir je odstavil dosedanjega ministrskega predsednika šejka Abdulaha in je imenoval za novega ministrskega predsednika Bakšija Gulama Mohameda. — Dosedanji ministrski predsednik je bil zastopnik one skupine v Kašmirju, ki zagovarja samostojnost te dežele in njeno ozko prijateljstvo s Pakistanom. To skupino verjetno podpirajo tudi Združene države ameriške.

Bidault pri Adenauerju

Francoski zunanji minister Georges Bidault je odpotoval po konferenci zunanjih ministrov Montanske zveze na obisk k zapadno-nemškemu kanclerju dr. Adenauerju v Bonn. To je prvi obisk francoskega zunanjega ministra v nemškem glavnem mestu. Splošno smatrajo, da ta obisk nima večjega političnega značaja. Pač pa je verjetno Bidault izrazil nezadovoljstvo francoske vlade, ker kandidira za nemške volitve, dne 6. septembra, na listi krščansko-demokratske zveze podpredsednik krščanske-demokratske stranke v Posarju.

Koroška nedoslednost

Na ziljskih Vratih je manifestirala minule dni mladina dvanajstih narodov za evropsko sožitje narodov in za odpravo ovir mednarodnega življenja. S posebnim poudarkom se je zastavila za novo Evropo avstrijska mladina, podklošterski pevski zbor pa je v proslavo manifestacije zapel tudi par italijanskih pesmi.

Na Trušnjah pa so imeli v minulih dneh srednješolski dijaki — Marijaniščniki z Ziljе, iz Roža in Podjune svoj letošnji počitniški sestanek. Prebivalstvo iz Štriholč, Želinj in okolice je svoje študente z veseljem sprejelo in jim pripravilo brezplačna prenočišča in uprav knežje gostoljubje. V zahvalo so študentje nameravali prireditev s petjem, prizori in šaljivko „Čevljar". Za dvorano so prosili trušenjsko gostilničarko Rabl, za oder pa tamošnjo Dorfgemeinschaft. Slednja je prošnjo odklonila, gostilničarka pa je dvorano obljubila. Nato pa jo je obiskalo par prenapetežev in ji zagrozilo, da ji razbijejo inventar in pričnejo s sabotažo, če bo ustregla dijakom. Spričo grožnj je gostilničarka dvorano odpovedala. Študentje so odpoved vzeli mirno na znanje v zavesti, da imajo v tem slučaju opraviti z naravnost anahronistično nestrpnostjo ljudi, ki hočejo svojo deželo in državo še tretjič pokopati.

Senator Robert A. Taft

Predsednik republikanskih senatorjev v ameriškem senatu, je umrl v starosti 68 let.

KRATKE VESTI

Letos v jeseni bo dokončana **elektrifikacija železniške proge** Beljak — Trbiž. V letu 1954 nameravajo elektrificirati progo Beljak — Podrožčica in Beljak — Celovec.

Med Avstrijo in Argentino je bila sklenjena nova trgovska pogodba, ki predvideva med obema državama izmenjavo blaga v vrednosti 48 milijonov dolarjev.

Od leta 1945 do letos je plačala Avstrija na **zasedbenih stroških 7 milijard** šilingov, kar bi zadostovalo za zgradbo 700.000 stanovanj.

V Celovcu sta se mudila te dni **predsednik slovenske vlade** Miha Marinko in podpredsednik Marjan Brecelj. Ogledala sta si predvsem Koroški sejem in nekatere javne naprave v Celovcu in ostalih delih Koroške.

V letu 1952 je v Avstriji povprečno **pokadil vsak prebivalec** 992 cigaret, 11 cigar, 27 g finega tobaka za cigarete in 172 g tobaka za pipo.

Po poročilih vatikanskega radia, je bilo v zadnjem času v **Albaniji ubitih** in je umrlo v zaporih 30 katoliških duhovnikov in bogoslovcev.

Na posvetovanju zunanjih ministrov šesterih držav zapadnoevropske montanske zveze v Baden-Badenu v Nemčiji so sklenili, da izdelajo ustavo za **evropsko politično skupnost.** Prihodnje posvetovanje bo 22. septembra v Rimu in nato 20. oktobra v den Haagu na Holandskem.

V Perziji je bilo ljudsko glasovanje, pri katerem so z veliko večino izjavili volivci, da naj se razpusti sedanji perzijski parlament. S takim izidom glasovanja je dobil zaupnico sedanji ministrski predsednik dr. Mosadek.

Zaradi gospodarskih ukrepov francoske vlade so začeli **stavkati v Franciji** poštni uslužbenci in uradniki, tem so se pridružili pozneje tudi delavci in nameščenci v plinarnah in elektrarnah ter nameščenci državnih železnic.

Po podatkih zapadno-nemške vlade je bilo v obeh svetovnih vojnah **ubitih devet milijonov Nemcev,** 10 milijonov nemških beguncev pa je dobilo zavetje in delo v Zapadni Nemčiji.

Na Atlantskem oceanu, 800 km zapadno od Irske, je **padel v morje desetmotorni ameriški velebombnik,** samo šitri vojake se je posrečilo rešiti, 18 jih je utonilo.

Španski državni predsednik general Franco je izrazil španskim časnikarjem zahtevo, da vrne Velika Britanija Španiji **vojno oporišče Gibraltar.** Ako bi Vel. Britanija tega ne hotela storiti prostovoljno, bi morala uporabiti Španija druga sredstva, da pride v posest Gibraltarja.

Politični teden

Po svetu . . .

Živahnost zunanjepolitičnega dela tudi v vročini poletnih tednov ne poneha. Za to skrbi predvsem sovjetsko zunanje ministrstvo. Saj je to poslalo v zadnjem tednu kar dve važni noti zunanjim ministrstvom treh zapadnih držav. V prvi noti odgovarja sovjetska vlada na vprašanje zapadnih držav **glede avstrijske državne pogodbe.** Tu želi sovjetska vlada predvsem, naj bi zapadne velesile izjavile, da se želijo spet razgovarjati o avstrijskem vprašanju na podlagi prvotnega osnutka avstrijske državne pogodbe. — V drugi noti pa odgovarja sovjetska vlada na vabilo zapadnih vlad na **konferenco zunanjih ministrov „velikih štirih"** v letošnji jeseni. Značilno za oba odgovora sovjetske vlade je, da odgovora nista popolnoma jasna, četudi sovjetska vlada ne odklanja niti pogajanj o avstrijskem vprašanju niti ne odklanja povabila na konferenco zunanjih ministrov „velikih štirih". Sovjetska vlada želi predvsem razširjenja programa oziroma dnevnega reda te konference. Predvsem je sovjetska vlada proti temu, da bi se razgovarjali o svobodnih volitvah v zedinjeni Nemčiji, kakor to želijo zapadni zavezniki. Nadalje sovjetska vlada v svojem odgovoru poudarja, da so nemire v Nemčiji dne 17. junija povzročili „inozemski plačanci in zločinski elementi", ki so odgovorni za omenjene „fašistične izgrede". Ugotavljanje, ali so dani pogoji za svobodne volitve v vsej Nemčiji, imenuje sovjetska vlada žalitev za nemški narod.

S sovjetskim odgovorom so zlasti **nezadovoljne vladne stranke v Zapadni Nemčiji.** Ti se namreč bojijo, da bi morebiti poizkušali Sovjeti v smislu potsdamske pogodbe diktirati Nemčiji mir in ne bi vprašali, ali so Nemci s tem zadovoljni ali ne. Medtem ko so Združene države priznale Zapadno Nemčijo že skoraj kot enakopravno državo v evropski obrambni skupnosti, pa bi mogoče pri nameravani konferenci zunanjih ministrov „velikih štirih" dosegli Rusi, da bi tudi Amerikanci pristali **na nevtralizacijo Nemčije,** ki ne bi imela lastne armade.

V Vzhodni Nemčiji so odredili zelo ostre ukrepe proti onim deset in deset tisočim prebivalcev Vzhodne Nemčije, ki so potovali v zapadni del Berlina in so tam prevzeli „darilne pakete", ki so jih brezplačno delili kot dar predsednika Eisenhowerja prebivalcem Vzhodne Nemčije. Začetkoma je prišlo kar na sto tisoče prebivalcev Vzhodne Nemčije po ta darila, ki pa so jih nato začeli v Vzhodni Nemčiji odvzemati in začeli so z načrtnim smešenjem in zaničevanjem ter kaznovanjem onih, ki so ta darila sprejemali. Vlada Grotewohla, Ulbrichta in Piecka pa je tudi drugače spet postrožila ukrepe proti onim, ki bi poizkušali nasprotovati političnem in gospodarskim ukrepom vzhodnonemških komunističnih oblasti.

Z izrednim zanimanjem so po vsem svetu pričakovali **zasedanja Vrhovnega sovjeta v Moskvi. To je sovjetski državni zbor, ki** naj bi poleg sovjetskega državnega proračuna odobril tudi razne vladne ukrepe v mesecih od Stalinove smrti do danes. Vrhovni sovjet naj bi tudi odobril odstranitev bivšega sovjetskega notranjega ministra Lavrentija Berija. Zborovanje Vrhovnega sovjeta je pokazalo, da je **najmočnejša osebnost sovjetske vlade** njen predsednik Georgij Malenkov, poleg njega pa zunanji minister Vjačeslav Molotov in pa glavni tajnik sovjetske komunistične stranke Hruščov. Nato pa sledita maršala Vorošilov in Bulganin. Teh petero je gotovo tudi odgovornih za odstranitev Berija. O izredno važnih izjavah predsednika sovjetske vlade Georgija Malenkova poročamo na 1. strani današnje številke „Našega tednika".

V smislu določil pogodbe o **premirju na Koreji** izmenjavajo tam vojne ujetnike. Na Korejo pa je prispel tudi ameriški zunanji minister John Foster Dulles, ki se je v Seoulu razgovarjal več dni z južnokorejskim predsednikom dr. Singman Rijem. Po končanih razgovorih je bila podpisana **vzajemna varnostna pogodba,** v kateri Združene države zagotavljajo vso vojaško pomoč v slučaju morebitnega ponovnega napada s severa. Razen tega dajejo Združene države Južni Koreji tudi vso gospodarsko pomoč. Kot prvi obrok so dale Združene države Južni Koreji za obnovo porušenega gospodarskega življenja 200 milijonov dolarjev (nad 5 milijard šilingov). Sovjetska vlada pa bo dala za obnovo Severne Koreje 1 milijardo rubljev (približno 1 milijardo šilingov). Iz odobritev teh vsot Južni in Severni Koreji se zelo jasno vidi, da se je tudi na Južni Koreji bil v resnici boj med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo.

Med ameriškim zunanjim ministrstvom in južno-korejskim predsednikom je bilo tudi dogovorjeno, kako bodo na nameravani **konferenci za reševanje vzhodno-azijskih vprašanj** v letošnji jeseni zastopale Združene države najbolj koristi Južne Koreje in kako bodo skušale doseči združenje Južne in Severne Koreje. Ako bi se pokazalo, da bi komunisti poizkušali to konferenco izrabiti samo za svoje propagandne namene, bo zastopnik Združenih držav po 90 dneh to konferenco zapustil.

Značilno je, da so začeli tudi v **severnokorejski vladi s „čiščenjem".** Kar 10 bivših ministrov in visokih funkcionarjev severnokorejske komunistične stranke je bilo aretiranih in obsojenih na smrt, ker so „vohunili za Združene države in ker so se zarotili proti vladi", v kateri so bili sami ministri. Po nekaterih poročilih so bili obsojeni in usmrčeni ministri prijatelji Sovjetske zveze in so bili tudi večinoma šolani v Moskvi, medtem ko so novi ministri večji prijatelji komunistične Kitajske. Ako so te vesti o vzrokih „čistke" v severnokorejski vladi resnične, bi mogli sklepati, da odnosi med Sovjetsko zvezo in komunistično Kitajsko niso več tako prisrčni. Seveda je vse to še samo ugibanje.

V Italiji sedaj, ko to pišemo, **še vedno nimajo vlade.** Sicer je Attilio Piccioni, kateremu je poveril predsednik republike sestavo nove vlade, sporočil predsedniku, da naročilo sprejema in da bo poizkušal sestaviti novo vlado iz krščanskih demokratov, liberalcev in desničarskih socialistov, vendar pa vlade še ni sestavil in tudi ni gotovo, če bo ta vlada dobila večino v parlamentu.

. . . in pri nas v Avstriji

Vse avstrijsko časopisje še vedno razpravlja **o sovjetski noti avstrijski vladi,** v kateri želi sovjetska vlada, naj bi avstrijska vlada izjavila, da ne vztraja pri takozvani skrajšani avstrijski državni pogodbi. Doslej so sicer na 260 sejah sklepali o Avstriji, toda brez Avstrije. Naenkrat pa želi sovjetska vlada, naj bi tudi avstrijska vlada sama in ne samo vlade Združenih držav, Velike Britanije in Francije, izjavila, da želi pogajanja na podlagi prvotnega osnutka avstrijske državne pogodbe. Sicer je tak odgovor Sovjetske zveze izzvala avstrijska vlada sama, ker je mimo zapadnih velesil sama vprašala v Moskvi, kaj je z avstrijsko državno pogodbo. Ko pa je odgovor sovjetske vlade prišel, je bilo avstrijski vladi malo neprijetno. Ako se izjavi po želji sovjetske vlade, bi se mogla zameriti Ameriki, ki je doslej dajala Avstriji s tako velikodušnostjo milijone dol. in jih bo verjetno še dajala. Ako pa avstrijska vlada ne ugodi želji sovjetske vlade, bi ji bilo spet mogoče očitati, da sama ne želi državne pogodbe in da sama ne želi odhoda zasedbenih čet iz Avstrije. Zato tudi avstrijska vlada ni odgovorila, oziroma ni odposlala že sestavljenega odgovora, ampak ga bo dala v odobritev glavnemu odboru državnega zbora. Ta je sklican na izredno sejo za dan 19. avgusta. Do takrat pa se bodo verjetno o sovjetski noti izjavile že tudi vlade Združenih držav, Velike Britanije in Francije in bo nato Avstriji veliko lažje odgovoriti.

Nadalje časopisje razpravlja tudi o drugi noti sovjetske vlade, s katero je sporočila ta vlada avstrijski vladi, da bo od 1. avgusta naprej plačevala **Sovjetska zveza sama zasedbene stroške** ruske vojske v Avstriji. Sedaj predlagajo nekateri listi avstrijski vladi, naj bi ta zahtevala še od Francije in Velike Britanije, naj tudi ti dve vladi prevzameta sami zasedbene stroške za svojo vojsko v Avstriji. S tem pa bi bilo mogoče **ukiniti zasedbeni davek,** ki je precejšnja obremenitev vseh davkoplačevalcev, od navadnega delavca do največjega industrialca in trgovca. Tudi o tem bo morala verjetno v kratkem pasti odločitev.

Koroški sejem

Za koroško politično in gospodarsko življenje je bil ta teden gotovo najvažnejši dogodek **otvoritev Koroškega velesejma** v četrtek, dne 6. avgusta. Otvoritve velesejma se je udeležil tudi predsednik vlade, **državni kancler ing. Jul. Raab.** Ta je v svojem govoru zlasti ugotovil: „Naloga Koroškega velesejma je, da posreduje med Avstrijo in jugovzhodom oziroma jugom. Pred vojno je ravno v te dežele Avstrija največ izvažala. Danes, ko se Avstrija bori za mir in svobodo, je še posebno važno, da doseže boljše odnose s svojima južnima sosedoma, to je z Jugoslavijo in Italijo." — Nadalje je v svojem govoru zvezni kancler poudaril, da je mesto Celovec pokazalo s to prireditvijo svojo odločno voljo čimprej popraviti vse vojno razdejanje. S to prireditvijo pa izraža tako Koroška kakor tudi cela Avstrija svojo trdno željo po mednarodnem miru. Saj stane po Eisenhowerjevi izjavi težki bombnik toliko kakor pa 30 novih šol ali pa dve veliki elektrarni ali pa 80 km betonske ceste. Zato pa bo tudi poizkušala avstrijska vlada po izjavi zveznega kanclerja z vsemi silami doseči mir, svobodo in državno pogodbo. Zato je že čas, da preneha biti Avstrija vojaško vežbališče za tuje vojske, saj more avstrijsko ljudstvo samo urejevati svoje razmere in se more tudi samo ubraniti komunizma.

V imenu koroške dežele je govoril **deželni glavar Ferd. Wedenig,** ki je v svojem govoru poudaril, da ima Koroška posebno nalogo pri obnovi avstrijskega gospodarstva. Da je Koroška odločilno udeležena pri obnovi avstrijskega in posebej koroškega gospodarstva, kaže letošnja prireditev Koroškega velesejma. Ta prireditev dokazuje tudi, da Koroška dežela niso samo vrata, ampak most, ki tvori važno zvezo s sosednjimi deželami.

Tudi **celovški župan Graf** je poudaril v svojem govoru, da dobiva Koroški sejem od leta do leta bolj značaj mednarodne prireditve. Posebej je naglasil potrebo, naj bi britanska zasedbena oblast že končno izpraznila prave sejemske prostore in bi tako sejemska uprava ne bila prisiljena prirejati tako važne prireditve kakor je Koroški sejem po raznih šolah in po cestah.

Nadalje so govorili še vsi trije predsedniki vseh treh koroških zbornic. V imenu **Delavske zbornice** je pozdravil prireditev državni **poslanec Truppe.** Ta je poudarjal veliko važnost, da les predelujemo doma in izvažamo samo obdelan les. Saj je potrebno za posek enega kubičnega metra lesa v gozdu delo enega dne, za izdelavo pohištva iz enega metra lesa pa je potrebno delo 200 dni.— Predsednik **Kmetijske zbornice** deželni **poslanec Gruber** je govoril o važnosti kmetijstva za avstrijsko in posebej za koroško gospodarstvo. V povojnih letih je avstrijsko kmetijstvo tako napredovalo, da more spet v veliki meri proizvajati vsa najpotrebnejša živila v taki meri, da postaja uvoz vedno manjši. Pri nekaterih proizvodih pa more avstrijsko in tudi koroško kmetijstvo že izvažati. — Tudi predsednik **trgovske zbornice** državni **poslanec dipl.-ing. Rapatz** je poudaril, da Koroški velesejem ne bo dosegel samo boljših gospodarskih odnosov do sosednjih držav, ampak tudi izboljšanje kulturnih odnosov. Naj bi bil zato Koroški velesejem doprinos k Združeni Evropi in k izboljšanju vsega našega gospodarstva.

Trst — okno v svet

Že takoj v četrtek popoldne je priredilo zastopstvo **tržaškega gospodarstva** na Koroškem sejmu časnikarsko konferenco. Tam so govorniki poudarjali predvsem velik pomen skupnega gospodarskega in kulturnega dela med Svobodnim tržaškim ozemljem in med Avstrijo, zlasti pa Koroško. Obljubil je zastopnik tržaškega gospodarstva, da bodo v kratkem izboljšane tarifne postavke za avstrijsko blago, ki prihaja v tržaško luko po uvozu ali pa zaradi izvoza. Število tovornih ladij, ki vozijo iz tržaškega pristanišča, se je povečalo na 90 ladij na mesec in bo tako mogoče ugoditi vsem avstrijskim zahtevam. Trst je največje sredozemsko pristanišče za izvoz lesa, saj gre preko tega pristanišča letno do 7 milijonov centov lesa. Velik del tega lesa prihaja ravno iz Avstrije in posebej iz Koroške.

Les — naše bogastvo

V petek je bilo v slavnostni dvorani Trgovske zbornice **prvo avstrijsko zborovanje lesnega in gozdnega gospodarstva.** Zborovanja so se udeležili tudi lesni in gozdarski strokovnjaki iz Zapadne Nemčije in iz Jugoslavije. Predsednik zborovanja komercialni svetnik A. v. Ehrenfeld je očrtal situacijo na lesnem trgu. Pred vojno smo izvažali predvsem okrogli les, danes pa želimo izvažati predvsem izdelani in obdelani les. Po pozdravih državnega tajnika Grafa, deželnega glavarja, celovškega župana, namestnika deželnega glavarja H. Ferlitscha in predsednika Trgovske zbornice so bili važni strokovni referati (šest po številu), v katerih so referenti obravnavali izčrpno avstrijsko gozdno in lesno gospodarstvo. Pokazali so pot, po kateri bi bilo avstrijskemu gozdarstvu mogoče izvažati mnogo večje količine lesa, s čemer bi bila znatno izboljšana avstrijska trgovska bilanca.

Vprašam vas!

Dne 3. avgusta 1953 sem se pri kratkem obisku razgovarjal z gospodom Borisom Zidaričem, gospodarskim zastopnikom Ljudske republike Slovenije, točasno na jugoslovanskem konzulatu v Celovcu, Getreidegasse.

Pri tem obisku sem želel dobiti od gospoda Zidariča za naš list primerna časnikarska pojasnila o jugoslovanskih razstavljalcih na letošnjem Koroškem sejmu. Ta pojasnila mi je gospod Zidarič brez nadaljnega dal, nato pa je gospod Zidarič pripomnil: „Oglasov v Vaš list „Naš tednik — Kronika" ne morem dati, ker odločajo pri tem listu predvsem oni ljudje, ki so v Sloveniji med okupacijo klali."

V zvezi s to izjavo Vas, gospod Zidarič, prosim, da javno sporočite, kateri MORILCI so v naših vrstah. Prepričan sem, da smo koroški Slovenci v nacistični dobi preveč trpeli, da bi si morali pustiti dopasti take klevete.

dr. Janko Tischler

AMERIŠKE IZGUBE NA KOREJI

Obrambno ministrstvo je naznanilo, da znašajo ameriške izgube na Koreji od začetka komunističnega vdora do 24. julija letos 140.546 mož. Od zadnjega naznanila so se povečale za 1.274 mož in to dokazuje, kako hudi so bili boji tik pred sklenitvijo premirja.

Vojska je pretrpela 109.499 izgub v moštvu, od tega 18.408 ubitih v boju, 79.396 ranjenih in 11.695 pogrešanih.

Mornarica je imela skupno 2.063 izgub, od tega 296 ubitih, 1.583 ranjenih in 184 pogrešanih.

Mornariški strelci so izgubili 27.459 mož, od tega 3.126 ubitih, 23.662 ranjenih in 671 pogrešanih.

Letalstvo je izgubilo 1.525 mož, od tega 529 ubitih, 57 ranjenih in 939 pogrešanih.

Vendar obrambno ministrstvo pripominja, da te izgube še niso dokončne, ker še ni bilo časa, da bi ugotovili točnost vseh podatkov o izgubah.

———

STEPINČEVA ZDRAVNIKA PRI PAPEŽU

Ameriška zdravnika dr. John Lawrence in dr. John Ružič, ki sta prejšnji teden obiskala bolnega kardinala Stepinca, zastraženega v rojstni vasi Krasič, sta se na poti domov ustavila tudi v Rimu. Bila sta v zasebni avdienci pri sv. očetu in sta mu prinesla prve neposredne vesti kardinala Stepinca. Avdienca zdravnikov pri papežu je trajala dvajset minut in je bila stroga tajna.

Časnikarjem sta ameriška zdravnika izjavila samo to, da je sicer zdravstveno stanje kardinala zelo resno, da pa za sedaj še ni smrtno nevarno. Brez dvoma pa bi postalo, če ne bodo dali kardinalu potrebne zdravniške nege.

Brez dvoma sta ameriška zdravnika obvestila sv. očeta o važnih izjavah kardinala dr. Alojzija Stepinca, ki pa bodo ostale za sedaj še tajnost.

———

FESTIVAL NA REPENTABRU

Kulturni narodi prirejajo v zadnjih letih velike kulturne festivale, na katerih slavi njihova kultura največje zmagoslovje. Ob takih prilikah se zbirajo velike množice ljudi, udeležujejo se teh prireditev tujci in tako spoznavajo, kar ima narod najboljšega.

Na Repentabru, na Svobodnem tržaškem ozemlju, bodo letos prvič priredili tak festival slovenske kulture dne 23. avgusta. Nastopili bodo pevski zbori in solisti, vmes bodo folklorni nastopi, pesniki, ki žive na Tržaškem, bodo brali svoje pesmi, ob koncu pa bo Slovenski oder uprizoril veličastno igro Bineta Šulinova „Krst pri Savici". Ta uprizoritev bo tudi zaključek proslav 1200-letnice pokristjanjenja Slovencev.

Ta festival naj dokaže, da imamo tudi Slovenci bogato duhovno zakladnico, naj nam bo vsem v veselje in ponos.

Hodil po zemlji sem rodni

Srce mi je polno občutkov in moram se izpovedati in vem, da govorim tudi iz srca vsem, ki smo nekdaj zapustili Slovensko Koroško in živimo drugod.

Na Vernih duš dan letos bo minilo že dvaintrideset let, ko me je spremljal oče z obilnim kovčkom na pliberško postajo. Bil je otožen, meglen jesenski dan, težki svinčeni oblaki so zastirali pot sončnim žarkom in se leno pretegovali preko Pece. Enako žalostno in težko je bilo tudi meni pri srcu. Dasi že 23 let star in bil od oblasti preganjan zaradi svojega slovenskega prepričanja (odsedel sem bil ravnokar v pliberškem zaporu 48 ur, ker sem s streljanjem dal duška slovenski zmagi pri občinskih volitvah v Šmihelu) in me je vlekla žeja po izobrazbi in bodočem poklicu v Jugoslavijo, mi je bilo vseeno hudo. Zavedal sem se, da za vedno zapuščam svoj rojsni kraj, svojo rodno Slovensko Koroško.

Odločil sem se, da hočem postati črkostavec. Sprejet sem bil v Mohorjevo tiskarno na Prevaljah. Štiri leta učne dobe in pridnega študija iz knjig ter končno še grafično šolo v Ljubljani sem imel pred seboj. Z veseljem sem se oprijel poklica, ki je bil zanimiv, počutil sem se zadovoljnega in srečnega. Prijetne družbe mi ni manjkalo, saj se mlad človek kmalu znajde, ko ga imajo vsi radi. Učenje, udejstvovanje v društvenem življenju me je zaposlilo, a vse to mi dolgo časa ni moglo odvzeti domotožja. Pogosto sem zahajal proti Strojni na visok hrib, odkoder se je krasno videlo v moj rodni kraj. Duša mi je vasovala pri starših, sosedih, prijateljih in znancih. Duh se mi je mudil pri dekletu, ki mi je vzelo mir srca, dasi je bila tedaj moja ljubezen njej še nerazodeta in zato tem lepša.

Dosegel sem poklic, dobil družino, se selil z Mohorjevo družbo s Prevalj v Celje, živel sem v Ljubljani, na Jesenicah pa dosegel najvišjo stopnjo v svojem poklicu — postal sem samostojen tiskarnar. Povsod sem se vživel. Lepa je Gorenjska s svojimi mogočnimi gorami, a vse, kar sem lepega doživel — mi tebe, rodna zemlja, ni moglo nadomestiti. Vsa leta sem rad zahajal v naravo, na gore še posebej. Z gorenjskih gora te pogosto gledam in ti pošiljam pozdrave, draga rodna domovina. Počutim se srečnega, ko te občudujem in se čutim mladega, saj so moji spomini nate — spomini mladostnih let in ti spomini ne obledijo nikdar. O, rodna zemlja, nepozabna si mi še danes, ko imam že srebrne lase.

Pogosto me je vodila pot nazaj domov na Koroško. Ko leta 1921-22 še ni bil urejen obmejni promet, sem kar „črno" hodil čez mejo. Ko so mi pa leta 1926 pokopali starše in me je pozneje marsikaj oviralo, so postajali moji obiski bolj redki. Prišli so težki časi Hitlerjeve okupacije, že osem let je minilo od tega, prišel je tudi moj čas, da sem letos po dolgih letih spet lahko obiskal svojo rodno zemljo.

Podrožčica, tu se je začelo, Baško jezero, Beljak, Vrbsko jezero, Celovec, Sinča vas, Dobrova s svojo dolgo, staro cesto, Metlova, Sv. Katarina s svojim nekdaj gosto poraslim hribom je postala skoro gola, cerkev pa še vedno ponosno gleda po vsej Podjuni, kot nekdaj, domače polje in rojstna vas Letina — vse to sem vseskozi gledal in občudoval iz vlaka z vtisi, ki se jih ne da spraviti na papir — vse to so samo nepopisni občutki. Solze so mi prihajale v oči ob spominih na vse nekdaj doživeto v teh krajih. Solzam lepih spominov so se pridruževale žal tudi solze žalosti — pot v domovino me je namreč vodila tudi k smrtni postelji rodnega brata, pozneje pa še na šmihelsko pokopališče. Tudi njega je enako vleklo samo domov, da je vkljub 25 letnemu bivanju v Celovcu hotel počivati na pokopališču v rojstni fari.

Srečaval in obiskoval sem sorodnike, znance in sovrstnike. Nekaterih nisem spoznal, drugi spet mene ne — to vam je bilo zanimivo snidenje. Prišel sem na Rute h Jozelnu Vavti. Sprejel me je hladno in nezaupno. Dal sem mu roko, pomolil mi je samo prste. Pravil sem mu, da sva bila včasih veliko skupaj, a je odločno trdil, da ni res in da me še ni videl. Pustil sem ga nalašč čakati, a zaman, ni me spoznal. Končno sem mu povedal svoje ime, tedaj pa me je zagrabil za celo roko, se od srca zasmejal in me peljal v hišo. Takih doživetij ni bilo malo. Tako je pač, če se dvajset let ne srečaš s svojimi znanci.

V rojstni vasi je bilo pa najbolj prisrčno. Šel sem k Žajniku, kamor so poklicali vse moje še živeče sovrstnike. Obudili smo vse spomine na nepozabna otroška, šolska in fantovska leta ter zapeli nekaj prav tistih pesmi, kot nekdaj zvečer ob mraku na vasi pred 35 leti.

One drage moje znance, ki jih je Bog poklical že v večnost pa sem obiskal na šmihelskem pokopališču. Dragoceni spomini so se mi obudili tukaj, ko sem bral njihove nagrobne napise in gledal fotografije na križih. Vrsta grobov šmihelskih dušnih pastirjev se je pomnožila za tri, katerim se je pridružil še župnik-domačin Andrej Sadjak. Župnik Josip Vintar, ki je pasel in vzgajal šmihelske farane 33 let, počiva v grobu že 13. leto. Mnogo jih že počiva tu, ki so nam bili nekdaj vzor, nam budili narodno zavest in pridno delali za dobrobit občanov. Imena: Kiln, Poltnik, Rudolf, Šertel, Čarf, Gojar, Kordež, Kušej, Hanin, Plesl, Čebul, Glinik, Šercer, Črnkov Tevžej in še nešteti drugi, poleg padlih v vojni 1914-18 in v zadnji vojni — povedo silno veliko in pričajo o živahnem in težkem, udobnem, poštenem, lepem, a tudi težkem ter burnem življenju — vsem potomcem, posebej še nam, ki smo jih poznali. Živeli so in delali za blagor potomcev. Danes pa njih trupla trohnijo, rešeni so zemeljskega trpljenja. Kličejo nam iz svojih grobov: tudi mi smo bili nekdaj to, kar ste vi sedaj in tudi vi boste postali to, kar smo mi sedaj. Živite, kot smo mi, ostanite zvesti svojemu materinemu jeziku.

Vsi ti, posebno pa vzgojitelji in dušni pastirji, so sejali nekdaj seme narodne zavesti. Sejali so ga na dobra, rodovitna tla, kar se danes dobro pozna.

Veliko se je spremenilo, nastale so nove hiše, samo Peca še stoji tam in taka kot nekdaj. Reka Bistrica še teče ravno tako monotono. Tudi ponosni stolp šmihelske cerkve še kipi v nebo kot nekdaj. Dorašča pa nov rod — meni že nepoznan. Slovenska govorica je blagoslasna in živahna, kot včasih. Samo otroci so me kot tujca že pozdravljali z „Grüss Gott!".

Pozdravljam vas, dragi sorojaki, ki se nismo srečali, nepozabni ste mi, kot mi ostane nepozabna rodna domovina, Slovenska Koroška. Čuvajte jo in ohranite tako, kot je bila.

Tone Blažej, Jesenice na Gorenjskem.

Marija gre domov

(Za praznik M. Vnebovzetja 1953)

Marija se je poslovila
od krajev, kjer je trpel božji Sin,
od slednje poti, koder je hodila
za Njim, predrta z meči bolečin.

Ljubezen jo je čudežno prevzela,
čutila je vso srečo in sladkost.—
Tako močno še ni zahrepenela
po Njem, ki je Lepota in Svetost.

Uslišane so Njene srčne želje,
približal se je Njen odhod s svetá;
sprejeli so jo angeli v naročje,
pozdravlja jo svetnikov množica.

Odprli so se zlati rajski dvori,
slovesno zažarelo je nebo;
zapeli so ji vsi nebeški zbori
in zvezde v vencu v čast ji sijejo.

Človeška roka nima še peresa.
da opisovalo bi Njen sveti dan;
zaman oko prestavlja si nebesa,
lovi akorde tu uho zaman.

Čemu tedaj ob smrti žalovanje?
Veselja praznik je Marijin god. —
Njen grob v dolini Jozafat je prazen,
s telesom slavno je odšla od tod.

Prevzeta od ljubezni je umrla,
odnesli so jo angeli domov.
V nebeški dom nam vrata je odprla,
za nas je k Bogu šla po blagoslov.

Limbarski

SVITANJE

Kakor slutnja megla vzpenja
po vihravih se vrheh . . .
Sanjarija ji odjenja,
ki še ždi na mračnih tleh . . .

Jaz kot dete zrem s tesnobo
v hladen somrak, ki kipi
kot oblak, ki že v svetlobo
zlatobarvno se utopi . . .

V tem zatišju misli zlate
moji duši so ovoj,
kakor še cvetoče trate
vsa naslada njen opoj . . .

Krog in krog se svet svetlika,
gora, vrh in hrib žari!
Vlažna senca se potika
v breznu še . . . a tam zaspi . . .

V. Polanšek

PREGOVORI

Ako hiša pogori, dolg na vrat leti.

*

Ako hočeš koga spoznati, mu daj oblast!

*

Ako hočeš veliko let šteti, moraš od mladega zmerno živeti.

*

Ako ima priklenjen pes tudi odveč kosti, vendar jih drugemu ne prepusti.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(30. nadaljevanje)

Le trpi, uči se hoditi in voziti, nekaj boš skusil, pa stvar ne gre drugače, vsak učenec je mučenec. Saj se boš navadil — in delo ti bo, navihanec — razkošje in večja radost nego potepanje in lenuharjenje. Prevzelo te bo, kosti se ti okrepe, žile ojeklene in imel boš moči za tri konje." Tako ga je tolažil in krotil.

Tako ga je hvalil Cimbura, govoril je z njim in ga tolažil in krotil bolj z mirnim glasom kakor s strogostjo, dokler ga ni navadil hoditi. Pogosto se je tedaj ustavljal pred kovačnico in Belček je gledal, kako je sajasti kovač prišel ven v usnjenem predpasniku in natikal konjem žareče podkve, da je zadušljivi dim ožganega kopita Belčka ščegetal v nosu. Kovač je pristopil tudi k njemu . . . Belček je razdraženo zafrkal, ker je kovač zoprno zaudarjal po dimu in ni dišal po senu ali otavi, kakor dišijo kmetje . . . Tudi nogo se mu je drznil dvigniti in poklepati po njej, kakor so mu to doma delali Cimbura ali Francek s Hanzekom. Samo da bi gospodar z roko popustil in odmaknil od njega oči, pa bi Belček mojstra kovača izplačal. Toda Cimbura je stal na straži in zato konjiček mirno in krotko drži kakor ovca in se celo boji mrkniti z očesom.

„Ah, ta se da dobro kovati in držal bo kot stari," hvali mojster žrebčka in ga zadovoljno potreplja po razklanem zadku.

Še dvakrat, trikrat se je to ponovilo, dokler ni postalo za Belčka vsakdanje. Navadil se je že na smrad ožgane roževine, po dimu smrdečemu kovaču in že je sam dvignil nogo.

Nekoč pa je Cimbura zapeljal Belčka pod pristrešek kovačnice, ga tam na kratko privezal k železnemu obročku, sam pa stopil v kovačnico.

Žrebček bi lahko slišal ob odprtih vratih, kako kmet slovesno ogovarja mojstra in pomočnike:

„Tak — pripeljal sem novinca, danes ga za enkrat podkujemo le spredaj," pa ni slišal, ker ni pazil in je samo gledal na čuda črne kovačnice. Tam je videl na ognjišču migetajoč plamen kakor velik čaroben ognjeni cvet, videl je razbeljeno železo, najprej belo kakor srebro, potem rumeno kakor zlato, nato pa je rdelo in sinjelo, čul je peti lepo v taktu udarce tolkača in kladiva, da mu je šlo kar na skok, in videl je, kako so od nakovala kakor zvezdice škropile drobne iskre.

Potem je prišel kovač, Belčku je zatrepetalo kopito, udarci s kladivom so bili nekam krepkejši in glej — ko so mu nogo spustili na tla, je začutil, da na nečem stoji. Hitro je stresel z nogo, sekal z njo ob tla, toda stresti tega ni mogel.

„Hahahaha! Obuli smo te!" sta se mu smejala gospodar in kovač ter mu hitro podkovala še drugo nogo.

Ah, strašno so mu bile podkve v napotje! Cent težke so se mu zdele, zadeval je na poti ob vsak kamen, med hojo se je moral navaditi više dvigati noge — da, bilo mu je, kakor da se znova uči hoditi. Grebel je z nogami, da je zemlja škropila naokrog, toda podkev se ni mogel znebiti.

„Dečko, konjiček, pribite so," se mu je smejal kmet, „pet dobrih podkovnikov drži vsako na nogi. Toda počakaj, jutri boš spoznal, čemu so dobre."

Kakor kraljevič je vstajalo na vzhodu za Hurkami pomladno sonce. Izvijalo se je iz megle kakor iz pajčevinaste tančice, dokler se ni postavilo nad gozdom, na vrhove smrek, jelk in borov ter se z jasnim očesom nasmejalo na putimski kraj. Najprej je poljubilo staro cerkvico na griču, nato je pozlatilo, kakor da jih boža, slamnate strehe po vasi in že se je kakor v zrcalo zazrlo v ribnik Hanzliček pod cerkvijo. Kakor da se je voda na mah spremenila v pramenih, je zaplivkala po vsej gladini in drobni valčki so kakor vesel trepet bežali po njeni površini. Iz ločja ob nasipu je priplaval v svetlobo divji racman na čelu svoje črede, ostala nedorasla mladina pa se je hrepeneče oglašala v skrbno skritih gnezdih. V rosnatih travnikih so tirlikale jerebice, s polj pa so se visoko pod oblake kakor v molitvi dvigali z jutranjo pesmijo rjavi škrjanci.

Pri Cimburovih je sonce našlo že vse na nogah. Gospodar je stopil iz sobe, se na pragu ustavil z veselim obrazom kakor sonce.

Tako se je budilo tisto znamenito jutro, v katerem je Belček dobil komat in je bil prvič vprežen v voz kot reden konj.

Cimbura je stopil k njemu v stajo in Belček je veselo zarezgetal ob jaslih. Čez dan in noč se je navadil na podkve, da jih ni več čutil. Ko se je Cimbura bližal s komatom, je žrebček zadovoljno stegnil glavo in se z navdušenjem dal zapreči.

Napravljen kakor kraljevič v novo počrnjen komat z zaponkami in krožci, bleščečimi kakor zrcalo, je radostno stekel iz zadušljivega hleva k vodnjaku in željno zalil suhi oves.

Stari skopljenec je modro stopal za njim kakor učitelj za učencem. Belček je vedel, da ima še dovolj časa, zato je stekel še po dvorišču, se ustavil pri pasji utici, da kratko pozdravi psa. Zapodil je purana, preskočil od groze drevenečo kokoljo s piščanci, obvohal ovčjo stajo in svinjski hlev, sladkosnedno odgriznil s cvetoče hruške majhno vejico z mladim listjem in belim cvetom. Ko pa je videl, da napojeni konj stoji ob ojesu, se je urno, da ne bi bilo kaj hudega, postavil obenj.

Hanzek in Francek sta ga takoj vpregla. Oje sta mu z naglinom pripela na komat, spenjala sta zaponke povodcev in prvič sta Belčku na hrbtu zavezala konopljene štrange, jih nategnila, umerila in jih zavila okoli obeh koncev branovleka. Cimbura je sedaj iz kašče nosil zrnje. Vrečo za vrečo je nesel na širokih ramenih na voz, nastlan s slamo, in jih lepo zlagal. Dve vreči rži, dve ječmena in eno pšenice je prinesel gospodar, kajti prva Belčkova vožnja bo z božjimi darovi v mlin.

Verunka stoji na pragu in drži za roke oba dečka, Vaška in Martinka. Fanka sta zrasla, ne bi šla več v očetove škornje. Tekata in vrtita se živo kakor vrtavke. Šele tri leta imata in že nosita hlačke, pa sta tako močna, da bi jima vsak prisodil leto več. Sedaj vlečeta Verunko in kričita: „Hija!" In na vso silo hočeta h konjem, k vozu in se peljati, bodi na konjih, bodi na vozu.

RADIONWEISS - schönstes Weiss!

SLOVENSKI IZSELJENCI, POZOR!

Vse izseljence opozarjamo, da poteče zadnji rok za vlaganje prošenj za priznanje tako imenovane priporniške odškodnine (Haftentschädigung) 1. septembra 1953. Prijaviti je treba vsako osebo posebej, ki ima Amtsbescheinigung ali Opferausweis in je bila v priporu. Odškodnino se sme zahtevati seveda samo za čas pripora, ne pa tudi za čas, ko je bil kdo izpuščen iz zapora ali iz taborišča, čeprav se še ni smel vrniti na svoj dom.

GORENČE

V nedeljo, dne 2. avgusta, je pri Temelnu v Srednji vasi govoril na socialističnem zborovanju deželni glavar Ferd. Wedenig. Med drugim je pripovedoval, da v našem kraju gotove osebe skušajo dokazati, da socialisti niso zainteresirani na verskih vprašanjih in je dodal, da ravno mali in revni ljudje, ki so socialisti, najbolj hodijo v cerkev. (Pozabil pa je pri tem g. glavar omeniti, kako se zadržijo k tem vprašanjem veliki in merodajni). Sam zase pa je g. glavar pripomnil, da je že pri društvu, da Cerkev ne bo imela z njim po smrti več opravka. Posebno je še pou-

Daruj tudi Ti za Starčev spomenik!

daril, da so katoličani kazali proti komunizmu zelo malo odpornosti in da je na Češkoslovaškem celo katoliški duhovnik član komunistične vlade. (Pozabil pa je povedati, da je ta duhovnik Plojhar bil zaradi svojega postopanja izobčen).

Nadalje je g. glavar omenil, da se socialisti z vero vobče ne bavijo in prepustijo vsakemu posamezniku, da pač pride v nebesa, kakor hoče, leže ali stoje. Duhovniki pa naj se brigajo za oni svet, socialisti pa bodo uredili življenje na tem svetu.

Povedal je g. glavar nadalje, da očitajo njemu in tudi socialistom na Koroškem, da pripravljajo pot Titovemu komunizmu. V tej zvezi je zatrdil, da se je v Jugoslaviji začelo obračati na boljše in da dajejo kmetom zemljo nazaj, ker so pač spoznali, da po tej poti ne gre naprej. (Nova delitev zemlje od 30 ha na 10 ha je pa vendar v protislovju z glavarjevimi trditvami).

V nadaljnem govoru je g. glavar odločno obsodil časopisno hujskarijo, ki se je v zadnjih tednih uganjala po različnih listih in ki je poizkušala poglobiti nacionalno mržnjo in sovraštvo. To namreč ne obremenjuje samo naše notranje koroške politike, ampak moti tudi zunanjepolitične odnose. In pravilno je trdil g. glavar, ko je dejal, da bi pač bilo treba mnogo več raziskovati, toda ne samo dogodkov iz meseca maja 1945.

V sledečem razgovoru so padli tudi ostri očitki proti domačemu g. župniku in je tako prišla v debato tudi zadeva nekega pogreba za katerega je župnik predložil račun. Nekatere osebe so po fari širile vesti, da je g. župnik računal za pogreb Gregorja Pogačnika 415 šil., v resnici pa je računal le 128. šil. Zdaj pa je iz računa na občini razvidno, da so vsi stroški (torej tudi mizar, mrtvaški oglednik, izkop jame, voznik) skupaj znašali 415 šil. Vse drugo je neresnica.

V razgovoru je g.deželnega glavarja vprašal slovenski občinski odbornik tudi, kaj bo s subvencijo za Gorenče, nakar je gosp. deželni glavar dejal, da verjetno z ERP-subvencijo ne bo nič. (Pričakujemo, da bo po odboritvi vsote v višini 800 milijonov šilingov, ki so jih dali Amerikanci te dni na razpolago avstrijski vladi, ostalo tudi nekaj za elektrifikacijo v južnem delu koroške dežele).

Isti občinski odbornik je tudi še posebno naglasil, da bi tudi malim in srednjim kmetom pripadala podpora za otroke, ker se ravno ti kmetje v enaki meri borijo za svoj obstoj, kakor delavci in uradniki. Odgovor deželnega glavarja se je glasil, da državne finance tega ne zmorejo.

Oglasili so se v debati še govorniki, ki so kritizirali slovenski pouk verouka in pouk slovenščine sploh in tem je g. glavar odgovoril, da pač štejejo Slovani v Evropi nekaj 100 milijonov in preko tega dejstva ne moremo. Gospod glavar je še dodal, da tudi njemu znanje slovenščine samo koristi. In če bi znal še srbsko, bi bil tudi vesel. Oglasil se je k besedi tudi zastopnik Dravskih elektrarn in opozarjal na slabe cestne razmere proti Labodu in potrebo glavne šole v Labodu. Sicer pa je občinski odbor

Pri nas na Koroškem

na Rudi na predlog slovenskega odbornika že pred meseci napravil vlogo glede popravila te ceste. Gospod deželni glavar je bil mnenja, da ne bi bilo koristno v to cesto zalagati preveč denarja. Ta cesta je od meje do Dravograda tako malo rabljena, da je zaraščena s travo in tako avtomobilisti to cesto le malo porabljajo.

RADIŠE

Na praznik sv. Jakoba, v soboto dne 25. julija, smo se ob štirih zjutraj zbrali v prošlijski cerkvi v Podkrnosu. Prišlo nas je 40 romarjev iz raznih radiških vasi in razne starosti. Pod vodstvom č. g. župnika Janka smo se v skupni molitvi in prošnji priporočili nebeški Gospej in cerkvenemu patronu sv. Martinu za srečno romanje.

V mladem krasnem poletnem jutru nas je odpeljal avto med rodovitnim poljem skozi našo lepo Podjuno proti 700-letni podjunski metropoli, proti Velikovcu. Med lepo obdelanimi polji in travniki, ki so izgledali v jutranjem soncu kot nepregleden, od pridnih rok negovan in od nebeškega Očeta blagoslovljen vrt, smo se vozili proti Grebinju. Od tam pa se je začela cesta v ovinkih dvigati. Odpiral se je lep pogled po gričevju grebinjske okolice, ki je posejana s samotnimi kmetijami. Nad ravnino pa se dvigajo starodavne razvaline grebinjskega gradu. Na vrhu krasne višine smo se za trenutek oddahnili. Nato pa nas je cesta vodila v številnih ovinkih in med sočnimi travniki in samotnimi kmetijami nižje in nižje v blagoslovljeno Labudsko dolino, kjer smo dospeli v Št. Andraž. Tu je bil do Slomškove dobe sedež lavantinske škofije. Od Volšperka dalje se je kmalu začela cesta spet dvigati in

po krasnih ovinkih ter ob lepem razgledu na Labudsko dolino smo dosegli višino Pack, od koder je na vse strani krasen razgled. Po kratkem odmoru smo zdrveli, od obeh strani obdani od rodovitnih polj in lepih vasi, skozi zeleno Štajersko proti Gradcu.

V krasni romarski cerkvi v Maria Trost so ob 10. uri darovali g. župnik sv. mašo, katere smo se vsi udeležili. Po mali mavžni smo si ogledali mesto in grad, nakar smo pot nadaljevali skozi sotesko proti Brucku na Muri in od tam proti Kapfenbergu. — Po daljšem odmoru smo nadaljevali z vožnjo po najbolj strmi in gorati poti vse vožnje in ob večernih urah smo dospeli v Marijino Celje, kjer so nas s križem in banderi slovesno sprejeli.

V procesiji so nas vodili v veliko in krasno Marijino svetišče. V trajnem in nepozabnem spominu bo ostala vsakemu procesija zvečer. V procesiji je bilo več tisoč romarjev, ki so prepevali Marijine pesmi in so s svečami v rokah korakali trije in trije v vrsti v lepem redu okoli Marijinega svetišča. Nepozaben bo tudi vtis pridige po procesiji, ki jo je govoril pred cerkvijo zbranim romarjem pater dominikanec z gorečo svečo v roki. Brezobzirno je, ne oziranje se na levo ali desno, naslikal, v pridigi današnjo dobo in današnje človeštvo, ki drvi v svoji pohotnosti in brezbožnosti v gotov propad in pogin.

Drugi dan, na praznik sv. Ane, je bila nedelja. Ob 6. uri so darovali naš g. župnik na milostnem oltarju daritev sv. maše, katere smo se polnoštevilno udeležili in pri kateri je zadonela naša lepa slovenska Marijina pesem, kar se najbrž v tem svetišču le malokdaj zgodi. Med to sv. mašo so sprejeli vsi naši romarji sveto obhajilo. Tako se je izpolnil izrek velikega slovenskega škofa Jegliča: Po Mariji k Jezusu.

V opoldanskih urah smo si ogledali baziliko, med drugimi smo videli tudi zakladnico, v kateri hranijo razne predmete, ki so jih darovali tekem let razni svetni in cerkveni vladarji ter razni umetniki in učenjaki Materi božji ter Kraljici nebes in zemlje. S temi darovi so jo vsi ti priznali za svojo vladarico in kraljico. Mogočne države so tekom stoletij propadle, prestoli so izginili, vladarji so umrli, pozna jih kvečjemu še zgodovina in njihove krone so samo še v muzejih. Medtem pa se preprosti in takratnemu svetu skoraj nepoznani devici iz Nazareta poje čast in hvala že dva tisoč let in se bo pela do konca sveta.

Popoldne smo se odpeljali z najlepšimi vtisi skozi divje romantično dolino oziroma sotesko Selzach proti kraju Hieflau in še naprej proti Admontu. Tam smo si mimogrede ogledali krasno gotsko cerkev. Prepevajoč Marijine pesmi smo se ob večernih urah spet bližali Koroški. Prispeli smo v Breže in preko Št. Vida v Celovec in kmalu smo bili spet na Radišah. — Na željo č. g. župnika smo v zahvalo za srečno romanje zmolili v avtobusu en očenaš in na prostem smo zapeli Slava večnemu Bogu. Tako se je končalo z molitvijo in pesmijo pod domačo lipo na Tucah to lepo in nepozabno romanje.

POKRČE

Redko dobite kako vest od nas. Kadar pa se zgodi kaj prav posebnega, moramo to le sporočiti bralcem „Našega tednika". In taka posebnost je inštalacija novega gospoda župnika. Že trinajst dolgih let pri nas nismo imeli inštaliranega župnika. Bili so sicer pri nas dobri gospodje dušni pastirji, toda bili so samo župni upravitelji. Letos pa se nam je le uresničila dolgoletna želja, da smo dobili stalnega župnika.

Ko je prišel k nam za župnega upravitelja č. g. Alojzij Kulmež, smo na tihem upali, da smo v njem le mogoče dobili stalnega gospoda župnika. In se nam je to upanje res izpolnilo. Župnija v Pokrčah je bila dodeljena č. g. Kulmežu in v nedeljo, dne 26. julija, je bila slovesna inštalacija. Ta dan je bil še toliko bolj slovesen, ker je isti dan bilo pri nas tudi farno žegnanje.

K inštalaciji sta prišla tinjski prošt mil. g. Anton Benetek in pa pliberški prošt. g. Lenart Trabesinger. Ob 9. uri je bilo najpreje pranganje, nato pa je bila slovesna sveta maša. Med mašo sta pridigala oba gospoda prošta, pevci pa so s svojim lepim petjem povzdigovali slovesnost božje službe. Novi gospod župnik se je v obeh jezikih zahvalil za prijaznost, s katero so ga farani sprejeli in jih prosil sodelovanja v versko-cerkvenem oziru.

Po cerkveni slovesnosti je bila še prijazna slovesnost v župnišču, kjer so se zbrali člani cerkvenega predstojništva in pa pevci ter so nekaj ur ostali v prijetni domači družbi.

Novega gospoda župnika prav iskreno pozdravljamo v naši sredi in jim želimo prav obilo uspeha in blagoslova božjega pri njegovem delu.

ŠT. LOVRENC

Od nas se v „Tedniku" malokdaj kaj sliši. Smo bolj ob strani od glavne ceste ob tihi Dravi in nam življenje teče tako kakor v njej voda, včasih tiho in mirno, pa spet razburkano in hitro.

V nedeljo, 2. avgusta, smo pokopali ob obilni udeležbi Blatnika Franca. Položili smo ga k večnemu počitku na našem novem pokopališču. Sedaj se je število grobov pomaknilo na 4. Zadnji pred pokojnim Francem je bil Količev Franc.

Vsem je zelo žal, da ga je kruta smrt — ki nič ne zbira, vse pobira — ugrabila tako naglo v 44. letu starosti. Pokojni je umrl na neozdravljivi bolezni. Imel je čir na možganih. Zdravniki mu niso mogli pomagati niti z operacijo, ker bi bil pri operaciji gotovo umrl. Tako je umrl v Celovcu v bolnici, nakar so njegovo truplo prepeljali na njegov dom. Pokojni zapušča ženo in dva otroka. Delal je pri firmi Leitgeb v Sinči vasi. Lepo je bilo videti dolgo vrsto njegovih tovarišev, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Godba mu je igrala za slovo žalostinke.

Pri odprtem grobu se je poslovil od njega č. g. župnik Koglek, ki je v govoru poudaril njegovo pridnost in marljivost pri delu ter zvestobo in vestnost v izvrševanju krščanskih dolžnosti. Naj bi bil vsem delavcem in možem res svetel vzgled. Ob grobu je stala tudi četa domače požarne brambe iz Peračije, katere član je bil 24 let. Domači zbor mu je zapel nekaj žalostink za slovo, saj je pokojnik tako rad poslušal domačo pesem. Vsem žalujočim naše sožalje. Pokojnemu pa naj bo lahka domača zemlja.

Popoldan pa smo praznovali 25-letnico ustanovitve naše požarne brambe v Peračiji. Za to priliko smo kupili novo brizgalno na motor. Blagoslov je izvršil č. g. župnik Koglek, ki je v svojem govoru poudaril, kako je lepo in prav, da se tudi dandanes dobe še ljudje, ki so pripravljeni žrtvovati se za druge. To zlasti ob nesrečah požara, ki gotovo ni majhna, ko plameni objamejo včasih vse imetje, ki si ga je ta ali oni pridobil s težkim delom. Nato so še govorili razni govorniki in častni gostje kot: deželni poveljnik gasilcev iz Celovca g. major Kohla, okrajni poveljnik iz Velikovca g. Rogy, poveljnik domače čete g. Hobel Albin in župan g. Serajnik Andrej. Vsi so navdušeno pozdravljali napredek in delo Peračijske čete. — K slavnosti so prišle tudi okoliške gasilske čete in to: Sinča vas, Dobrla vas, Kamen, Reberca, Železna Kapla, Pliberk in druge. Saj je bilo nad tristo gasilcev zbranih ta dan v Št. Lovrencu.

Ne smemo pozabiti na botrice, gospo Količ Zofijo, gospo Kumer Katrico in gospo Škof Marijo, ki so bile navzoče že pred 25 leti pri ustanovitvi in tako tudi sedaj. Želimo, da bi vse tri tako zdrave dočakale še 50 letnico. — Po končani slovesnosti smo jo zavili k Štefelnu, da smo pospravili, kar so nam pripravili, malo „pogasili" nastali ogenj in potešili žejo, no pa se tudi zavrteli.

ŽAMENJE

V ponedeljek, dne 3. avgusta, smo položili k večnemu počitku Maroltovo Lizo iz Žamanj. Kljub slabemu vremenu se je pogreba udeležilo še kar lepo število ljudi, ki so pokojnico spremljali na njeni zadnji poti v Škocijan, katero je v svojem življenju tolikokrat prehodila, naj je bilo pozimi ali pa poleti.

Pokojna Liza je dosegla lepo starost 80 let. Živela je vse svoje življenje za svet skrito, za Boga pa bogato življenje na Žamanju pri svojem bratu in sestri. Zadnja leta so jo napadale razne bolezni, katere je vse prenašala z vdanostjo v voljo božjo. Možganska kap je končala nato njeno ne kratko življenjsko pot. Pogrebna opravila je izvršil č. g. župnik Koglek, ki je ob odprtem grobu za slovo povedal, koliko je pokojnica v svojem skritem življenju storila dobrega za druge in pa tudi za cerkev. Pevci so ji zapeli par žalostink za slovo. Naj počiva v miru!

Na naši vasi je sedaj v poletnih dneh kaj živahno. Pri Mohorju imajo v novem poslopju kar 80 mladih letoviščarjev in pri Ožmolcu 40. Pa tudi drugi gostje radi zahajajo sem k nam, saj je sicer naša vas že malo proč od vrveža, pa prav to nekaterim ugaja. Tako imamo res vse prostore zasedene.

ŠT. JANŽ V ROŽU

Ko sem 5. 8. proti večeru hotel čestitati pri Štokerju Šimenu k njegovemu 90. rojstnemu dnevu — rojen 6. 8. 1863 v Šmarjeti v Rožu — sem našel dom zaprt. Ko sem vendar dočakal Nanijo, da je prišla s polja, jo vprašam, kje so dedi. „Pri Dravi napravljajo drva in bodo prišli šele proti noči," sem dobil odgovor. „In kaj bodo delali jutri za svoj 90. rojstni dan?" Pojdejo že zjutraj k Dravi in bodo vzeli s seboj Lenijo, da jim bo pomagala pri napravljanju drv."

Ker pa je Šimen drugi dan prišel v cerkev k svetim zakramentom, si je črez noč program za svojo devetdesetletnico predrugačil. Vprašal sem ga, kaj bo danes za svoj jubilej delal in mi je odgovoril: „Danes pa ničesar ne bom delal. Sem včeraj na-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Starši, dekleta, pozor!

Še je čas za prijavo v gospodinjsko šolo v Št. Rupertu in Št. Jakobu.

Oskrbite pravočasno to prijavo, da ne zamudite prilike.

Gospodinjska izobrazba je za vsako dekle življenjska nujnost.

Foto Film
FOTO TRGOVINA
HUBERT WANDERER
CELOVEC-KLAGENFURT, DOMGASSE 4
Telefon 39-6-92

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

pravil dva voza drv." Pa tudi sicer jubilant ne miruje. Ko sem šel pred par tedni „pod rebrjo", sem ga našel v senci in lepa kosa črnega kruha in slanine v roki pri malci. Ko sem mu čestital k njegovemu teku, mi reče: „Moram imeti pri takem delu močnejšo hrano." Kosa je ležala poleg njega, pokosil je bil v jutro že lep del travnika. Izjavil sem mu mnenje, da je to pač težko delo zanj, pa mi reče: „Včasih mi ja začne močneje biti srce. Pa se moram malo nasloniti na koso in gre zopet prav lahko naprej." Ko sem se po dveh urah vračal po isti poti, je travnik bil že pokošen in trava lepo raztrošena, Šimen pa jo je že mahal s koso na rami proti vasi. Tudi na domu opravlja vsa moška dela, posebno tudi na skednju.

Samo ob nedeljah počiva in ga vidimo vselej pri dopoldanski, navadno pa tudi pri popoldanski službi božji, posebno še na moško nedeljo. Ko mu je za Novo leto nekdo želel še eno leto življenja, tedaj ga je Šimen užaljeno pogledal in rekel: „Koga? Samo eno leto mi še želiš? Deset let bi imel želeti." Tako mu pa tukaj želimo še 10 zdravih let in po sto letih pa še in še!

MARIJA NA ZILJI

Na Veliko Gospojnico bo pri Mariji na Zilji velik romarski dan. Preč. g. novomašnik Rudi Safran iz Bilčovsa nam prinesejo svoj novomašniški blagoslov. Red božje službe: Svete maše ob 7., 8. in 9. uri, prihod procesij, slovesna sv. maša č. g. novomašnika, ob pol 11. uri sv. maša. Novomašniški blagoslov bodo delili po prvi in po slovesni sv. maši. Popoldan ob 2. uri bodo pete litanije na čast Materi božji. Kdor le more, naj pride, da počasti nebeško Mater v tej stari romarski cerkvi.

SV. LENART PRI 7 STUDENCIH

Naša fara ima sedem podružnic in vsaka podružnica obhaja svoje žegnanje. Tako je prvo žegnanje pri sedmih studencih, pravi mo pri nasej Gospej. Tam je stara cerkev v gotskem slogu, a čudno lepo poslikana. Tam je bilo sedem vrelcev, trije so še, druge vrelce so pa spravili v vodovod za Radnovas. Drugo žegnanje je na binkoštni ponedeljek na Strmcu. Tam je Marijina božja pot in pride mnogo ljudi iz sosednjih fara. V prejšnjih časih so prišli tudi iz Kranjske gore, iz Podkorena in Rateč.

Tretje žegnanje je pri Rogajah. Tam pod Dobračem je stara cerkev. Ustno izročilo pravi: ko se je leta 1348 odtrgalo kos Dobrača, je zasulo mnogo vasi in reko Zilja tako, da je nastalo v Ziljski dolini celo jezero. Cerkev pri Rogajah ni bila zasuta, ostala je nepoškodovana, kakor tudi Jančkova hiša tik pred cerkvijo. Od tiste dobe je nastala ta cerkev pravcata božja pot. Posvečena je sv. Mariji Magdaleni. Stolp je nujno potreben popravila, da ne bo razpadel. Že rajni gospod župnik Starc si je veliko prizadeval, da bi prišli stolp popravljat, toda manjkalo je denarja. Ker so Rogaje v beljaški občini, bi bilo lepo, ko bi ta občina skrbela za popravo stolpa, saj bi spadala ta cerkev pod „varstvo spomenikov".

Sledita potem žegnanji na Ločilu pri sv. Ani in na Čavi pri sv. Ožboltu. Osem dni po Veliki gospojnici, to je letos 23. avgusta, je pa pri fari spomin blagoslovitve cerkve ali veliko žegnanje. Ob sedmih je prva božja služba, ob devetih pranganje okoli cerkve in na to slovesna božja služba, pri kateri bodo zapeli naši cerkveni pevci tisto večno lepo pesem: „Ti si Peter, skala in na to skalo bom pozidal svojo cerkev". To pesem je prinesel prejšnji mežnar in organist Majhenič, je res lepa pesem in pevci jo jako lepo podajo. Po sv. maši pa bo moški zbor zapel par narodnih. Jurčeva gostilna pa bo poskrbela za dobro kislo župo. Sledi potem še dvoje žegnanj in sicer v Poturju pri sv. Miklavžu in v Gorpičah pri sv. Neži.

Povabljeni ste vsi na kislo župo, torej pridite!

Ogled Koroškega sejma

Drugič so se odprla vrata prireditvi Koroškega sejma, ki dobiva vedno bolj mednarodni značaj. To pa zato, ker stopajo vedno bolj v ospredje te prireditve razstava lesa in prikaz našega gozdnega in lesnega gospodarstva. Za Koroško je lesno gospodarstvo opora celotnega gospodarstva in za Koroško je les eden najglavnejših delov izvoza. Brez lesa bi ravno pri sedanji delni gospodarski krizi na Koroškem in pri sedanji brezposelnosti bila ta še mnogo večja.

Četudi je bistvo in osredje Koroškega sejma ravno v lesni razstavi, vendar si moramo ogledati na razstavi tudi še druga podjetja, ki razstavljajo na 2. koroškem sejmu in ki tudi mnogo doprinašajo k skupnemu uspehu. Zaradi lažje preglednosti hočemo omeniti podjetja, katerih razstave smo si ogledali, v abecednem redu.

V poslopju trgovske akademije razstavlja tvrdka **AUSTRO POLAR**, industrija hladilnih naprav, ki razstavlja hladilne omare in hladilne stroje. Na razstavi tega podjetja je tudi izdelovalnica sladoleda in ureditev za točilnice v gostinskih obratih.

Avtocentrala **Max J. Potuznik** je uredila lepo in okusno urejeno razstavo avtomobilov in motornih koles v avto-šotoru pred Carinthijo. Pozornost vzbujajo zlasti motorji K.T.M. in pa motorni čoln REGINA. Vsak bo z veseljem ogledoval razstavljene motorje in bo s te razstave zadovoljen odhajal.

Tvornica pohištva **AVE-Möbel** iz Steinfelda v Dravski dolini je uredila tudi letos lepo razstavo pohištva. Na vrtiljaku vidimo drugo za drugo opremo spalnice, jedilnice in kuhinje, vse v izredno lepi izdelavi, da res razveseljuje srce.

Na dvorišču Trgovske akademije je razstava **Kmetijske zbornice** s posebno razstavo **BABY BEEF.** O tej razstavi smo pisali že v posebnem reportažnem članku v „Našem tedniku", na to razstavo pa še ponovno opozarjamo vse obiskovalce Koroškega sejma. Tudi cene niso pretirane in so v okviru splošnih cen. Saj dobite za 5.50 šil. že lep BABY BEEF zrezek s kislo kumarco in z žemljo. Ta cena v primeri z drugimi cenami na razstavnem prostoru gotovo ni pretirana.

V gimnaziji moramo omeniti še razstavo **Koroških železarn in jeklarn d. d. (Kärntnerische Eisen- und Stahlwerke A. G.), to** so tvornice valjanega železa, žičnikov in orodja v Borovljah. Na razstavi vidimo v lepi zbirki in zelo okusno urejeno razstavo žice in izdelkov žice ter raznovrstnega orodja.

KMETIJSKO-GOZDARSKI SOCIALNO ZAVAROVALNI ZAVOD v Celovcu, Fromillerstrasse 5, kaže v Trgovski akademiji za vse kmetovalce zelo poučen film. Zato moramo vsem kmetovalcem priporočati, naj si ta film ogledajo, ker se bodo pri tem gotovo naučili marsikaj koristnega.

DEŽELNA ZVEZA KMETIJSKIH ZADRUG je tudi letos zastopana na sejmu z razstavo kmetijskih strojev. Pri ogledu teh strojev, kar vsem priporočamo, si bo mogel napraviti vsak lepo sliko o najnovejših in najboljših kmetijskih strojih. Na podlagi tega ogleda si bo mogel vsak napraviti načrt, kako in katere kmetijske stroje bo kupoval v bodoče, da bo za njegovo gospodarstvo najbolj koristno.

Eno glavnih lesno-predelovalnih industrijskih podjetij na Koroškem je podjetje **LEITGEB** v Sinči vasi, ki razstavlja v gimnaziji v sobi št. 13. Letos slavi omenjeno podjetje 70-letnico svojega obstoja. Ob jubileju čestitamo temu največjemu avstrijskemu podjetju za izdelovanje lesovinastih plošč k velikim uspehom v zadnjih desetletjih.

V gimnaziji je v sobi štev. 6 razstava **Avstrijsko-ameriške magnezitne družbe dd.** Iz slik iz obrata tega podjetja si moremo napraviti sliko o poteku dela v tem podjetju pa tudi vsaj približno sliko o velikem pomenu tega podjetja za industrijo in prav posebej za livarne železa. Heraklitne plošče in pa radex izdelki tega podjetja uživajo svetovni sloves.

V živilski lopi ob Hasnerjevi šoli je zastopana med razstavljalci **Štajersko-koroška mlekarska zveza.** Razstavljeni so izdelki najrazličnejših vrst sirov, maslo in pa mleko. Tu se moremo okrepčati z izredno skrbno izgotovljenimi obloženimi kruhki in tudi mleko nam bo teknilo. Saj je to **najcenejša pijača** od vseh pijač in raznih okrepčil na razstavi. Čaša ali skodelica mleka nam prihrani denar in koristi zdravju, je torej mleko boljše kakor vsaka druga pijača.

Tudi letos je z lepo urejeno razstavo kmetijskih strojev udeleženo na razstavi znano podjetje **Valentin Paternioner.** Na razstavi so **STEYR TRAKTORJI** v najrazličnejših velikostih in najrazličnejših izdelavah z vsemi potrebnimi priklopnimi stroji in veliko število raznih drugih kmetijskih strojev. Kmetovalcem nudi ta razstava mnogo novega in vsem obiskovalcem Koroškega sejma priporočamo, naj si to razstavo ogledajo, ker jim bo velik pripomoček pri morebitnem nakupu tega ali onega kmetijskega stroja.

V Hasnerjevi šoli v sobi štev. 53 in v lopi pred Hasnerjevo šolo na Völkermarkter Ring razstavlja podjetje **Julius Riva.** V šoli je razstava hladilnih omar, v lopi pa razstava avtomobilov znamke PEUGEOT.

Prva koroška izdelovalnica harmonik, **NOVAK** v Celovcu, je znana kot najboljša vsem ljubiteljem harmonik in akordeonov že 80 let. Helikon-harmonike, krom. harmonike z gumbi in akordeoni, vse v najboljši kakovosti in izvedbi. Že pred vojno je bilo znano to podjetje tudi v Jugoslaviji in upati smemo, da bo v kratkem spet moglo tudi tam dobavljati ljubiteljem harmonik svoje izdelke.

Z lepo urejeno razstavo je zastopana na Koroškem sejmu znana trgovska hiša **DIETMAR WARMUTH.** Warmuthova razstava je izredno okusno urejena, na njej so vse najnovejše modne novosti, vse pa po zmernih ljudskih cenah. Nikdo naj ne zamudi ogledati si to razstavo, ki nudi vsem, zlasti pa še ženskam, mnogo novih idej pri oblačilih.

V prednjem opisu smo omenili samo mali del podjetij, ki razstavljajo na Koroškem sejmu. Omenili smo samo najvažnejše in najglavnejše. Skupno razstavlja na tem sejmu preko 400 razstavljalcev in bi bilo zato izključno, da bi o vsakem razstavljalcu nekaj napisali. Vendar pa bo tudi ta kratek opis nekak vodič našim bralcem, ki bodo obiskali Koroški sejem. S tem kratkim opisom smo gotovo pripomogli obiskovalcem sejma, da si bodo lažje ogledali znamenitosti sejma.

Že preje smo omenili, da ima ta prireditev mednarodni značaj. Saj je med razstavljalci večje število podjetij iz Zapadne Nemčije, iz Svobodnega tržaškega ozemlja in iz Italije. Med razstavljalci je tudi 15 firm iz Jugoslavije. Italijanske firme razstavljajo predvsem razne expresso-stroje, nadalje razne FIAT-sestavne dele in proizvode, ki so pač predvsem lastni tej deželi.

Kot koroške Slovence pa nas še posebej zanimajo jugoslovanski razstavljalci. Ti razstavljajo na štirih mestih. Tako za Hasnerjevo šolo **Vino Koper**, pred gimnazijo **Slovenija vino in Slovenske gorice,** v skupni razstavi v Trgovski akademiji pa vsi ostali razstavljalci iz Slovenije. Ta zadnja razstava je sicer zelo okusno urejena, vendar pa ne nudi nič novega, ker smo jo v približno enaki obliki videli že v zadnjih letih. Pred Hasnejevo šolo in pred gimnazijo pa jugoslovanska vina tudi prodajajo. Res tu prodajajo razmeroma dobra vina, vendar po jih prodajajo po premalo ljudskih cenah. Jugoslovanski gospodarski zastopnik pri konzulatu Ljudske republike Jugoslavije, dr. Zidarič, nam je pred začetkom sejma izjavil, da bodo cene vinom nizke. Žal pa se morajo obiskovalci sejma prepričati o nasprotnem. Saj stane ⅛ litra vina 5 do 6 šilingov, kar je za avstrijske razmere izredno drago.

Na splošno pa moramo reči, da je ta drugi Koroški sejem dokaz, da koroško gospodarstvo dobro napreduje. Po zaključku razstave bomo v zvezi z razstavo mogli objaviti našim bralcem še marsikatero zanimivo gospodarsko poročilo.

Dr. Janko Tischler

Kosilnice, kosilnice z vezalcem snopov, čistilniki za žito, čistilniki za semensko žito, puhalniki in dvigala za seno — Krmorezniki za silo — Mlatilnice.
JOHAN LOMŠEK
ZAGORJE — ŠT. LIPŠ, P. EBERNDORF
Zahtevajte brezplačne cenike — Ugodni plačilni pogoji. — Prodajam tudi na obroke

BELJAK

Naše ljube bralce bomo opozorili na salamensko nizke cene, katere je kar čez noč postavil gospod Samonig. To ime je vsakemu znano — Samonigov vogal se imenuje tisti skriti kotiček v Weissbriachgasse — toda ta kotiček ve marsikateri poiskati — ker ve, da tam za najhen denar mnogo dobi. Bralcu svetujemo, naj si prebere cene v današnjem **SAMONIGOVEM** oglasu in mu ne bo pot pretežka do Samonigove prijazne trgovine, kjer tudi naše dečve ljubeznivo postrežejo, gospod Samonig pa tako nizke cene napiše.

Raztresen

Neki gospod potrka ponovno na vrata svoje sobe; ko se nihče ne oglasi, pravi: „Ali me mogoče sploh ni notri?"

Kotiček kranjskega Janeza

„Levo, desno, levo, desno," po nemško seveda, je Janezu šumelo po glavi še tiste pičlo odmerjene urice, ki so bile odločene za počitek. Nekoč pa se je Janezu posvetilo v pameti, da je zapopadel, kaj tisti dve besedici pomenita. Kar nekaj mu je odleglo v prsih. Tolažba mu je bila tudi, ker je čutil na svoji desni in levi, spredaj in zadaj, vrste sebi enakih kranjskih trpinov. Je bil cel 17. pešpolk pravzaprav kranjski, le toliko kot ocvirkov na ajdovih žgancih, le toliko je bilo v polk primešanih koroških Hanzejev. Za priboljšek menda.

Še je postal Kranjec žalosten, ko je opazil, da vsaki dan bolj koroške pobe obiskujejo dečle — jim prinašajo želodčnih dobrot in še za srce menda poseben lek. On pa — še znorel bo v tej zapuščenosti, Micka bo pa doma skoprnela od prevelike žalosti.

Pa se je zgodilo, česar Janez ni pričakoval in ne želel.

Dekliška roka mu je preko ograje ponudila lončeno grčo.

„Le koštaj ga, pob, ni jabolčna kislica, iz samih hrušk je iztisnjen," mu je dekle prijazno prigovarjalo. „Kakor Eva Adama, prav tako bi me rada zvabila v past. Kaj, če kdo višjih opazi — pa če Micka na Kranjsko izve, da je pil od tuje žene. Mu bo ob svidenju mesto sladkega poljuba v obraz pljunila. Bi imela tudi prav; — ženske, ki se okoli „kosarn" potikajo, ne morajo biti kaj prida," se je pogovarjal Janez s svojo pametjo.

Vest v Janezu je vpila: nikar! — dečla pa je le pijačo ponujala. Zmagala je žejna stran! Kakor Adam v prepovedano jabolko, tako je Janez potisnil rilček grče v usta. Pil je in si oblizoval ustnice, dečla pa ga je nasmejanega obraza opazovala preko ograje. Kakor tisti dan — še mnogokrat pozneje si je Kranjec žejo gasil s sladkim koroškim moštom. Grča je naredila svoje, srce svoje, pamet pa prav ničesar. Kranjec se je zaljubil v dečlo in v grčo, vse hkrati!

Pa ni imela tista dečla sprva prav nobenega slabega namena. Smilil se ji je Kranjec v veliki zapuščenosti in samo zato mu je ponudila okrepilne pijače.

Kranjec pa radi vljudnosti tudi ni mogel dečle z grčo zavrniti, toliko je poznal „manire", četudi ni posedal veliko po šolskih klopeh in četudi ni znal cesarjevega jezika.

Da pa se je vžgala ljubezen — saj bi se pruka tudi, če bi v njej sem in tja tekal z gorečim otepom slame in bi pri tem molil k sv. Florijanu, naj obvaruje klop časnega ognja.

Takrat — pred petdesetimi leti v Celovcu v 17. pešpolku se je zasejala prva mržnja med kranjskimi Janezi in koroškimi Hanzeji. Radi dečel, ki so bile Kranjcem razmeroma naklonjene. No ja — saj se še petelini spipajo med seboj, pa da bi se fantje ne.

Ne vem, s kakšnimi Janezi ste se Hanzeji trčili, ker v pismu tožite, da previsoko Kranjci gledajo in da se preponosno obnašajo. Mene na primer je sama krotkost in ponižnost — hvaliti s to čednostjo pa se moram sam. S koroškimi fanti gori na Krčanjah sem se lepo razumel in z vami, Hanzeji, se bom tudi, če mi le ne boste kaj štrene mešali tam pri tistih mojih „treh dečlah". Radi vašega preljubega zdravja vam to odsvetujem! Vedno pa bom vesel, če mi svetujete, kako se naj pred dečlami obnašam, da ga kaj ne polomim.

Drugič bom povedal, kakšen je bil tisti Janez iz 17. pešpolka, ko se je povrnil nazaj na Kranjsko.

Pozdrav Mojcam in Hanzejem

vdani vaš kranjski Janez.

Gradimo novo Evropo!

Pred kratkim se je bavilo cel teden 130 mladih Avstrijcev iz raznih mladinskih organizacij, med temi so bili tudi številni voditelji katoliške mladine, v resnih pogovorih na gradu Trautenfels v Ennstalu s problemi zadružitve Evrope. Referenti iz raznih evropskih držav so zavzemali k vprašanjem svoja stališča in zadnji dan je zajel solnograški deželni glavar, dr. Klaus izsledek in uspeh zborovanja z besedami: „Gradimo Evropo, predno bo prepozno."

Kakor je deželni glavar poudaril, ima Avstrija na podlagi svoje zgodovine in svoje lege evropsko nalogo, tako da bi pri ustvarjanju nove, Združene Evrope lahko odločno sodelovala.

Že dolgo se govori po vseh deželah naše zemlje vedno spet o Združeni Evropi, toda delo gre le počasi naprej, da že marsikdo na ustvaritvi te ideje obupuje. Skoraj se zdi, kot bi bili Amerikanci edini, ki bi zmogli z gospodarskim pritiskom Evropo vendarle zediniti. Saj se zdi, da celo strah pred vzhodnim velikanom ne učinkuje.

Ob vsaki mirovni kretnji iz Kremla se razidejo od strahu pred Vzhodom zbrani evropski politiki in vsakemu resnemu pogovoru sledijo spet novi spori, razdori in nesporazumi. In vendar bi za Evropo in za nas vse bilo združenje potrebno.

Politični svetovni položaj bi se z ustvaritvijo Združene Evrope lahko odločilno spremenil. Evropa je slaba, če je razdeljena v same majhne, ljubosumno nad svojo samostojnostjo čuvajoče narodne države. Združena pa bi bila Evropa silna moč, ki bi bila enakovredna današnjima „gigantoma" Ameriki in Rusiji.

Pa tudi gospodarsko bi naš danes tako revni in obuboženi kontinent lahko stal v čisto drugi luči. Na milijone in milijone šilingov stane že samo težavno varovanje državnih mej. Milijonske vsote moramo potrošiti, da razne predmete v majhnih in najmanjših gospodarskih prostorih izdelujemo in za vsako surovino, katero rabimo, je treba plačati carino.

Seveda ne smemo zamolčati, da bi združitev Evrope prinesla tudi veliko novih gospodarskih problemov. Predvsem bi ravno naše kmetijstvo doživelo marsikatere težave, ki bi jih pa mogli vse premagati z združenimi močmi.

Vse to pa nas ne sme ovirati, da posebno kot mladina gradimo z vsemi močmi na novi Evropi. Če danes ne bomo pomagali graditi nove Evrope, se lahko zgodi, da bomo jutri žalovali nad ruševinami domovine.

KULTURNI RAZGLED PO SVETU

Evropski festival in druge prireditve

Kulturni festivali so evropska kulturna tradicija. Zadnja leta po drugi svetovni vojni skoro ni dežele, ki bi jih ne prirejala. V večjih središčih so ti festivali še posebno veličastni. Gledališke predstave, nastopi pevskih zborov, koncerti, predvsem pa folklorne revije narodnik noš, pesmi in plesov so glavne značilnosti takih prireditev. S posebno skrbjo jih pripravljajo oni narodi, ki imajo kaj pokazati iz svojega tradicijskega bogastva. Veličastni so taki festivali severnih narodov, veliko manj enotni, a bolj pestri pa britanski in francoski. Čeprav bi mogli slovanski narodi najbolj elementarno pokazati svetu še žive tradicijske vrednote svojih narodnih kultur, pa o kakih slovanskih festivalih danes skoro ni slišati.

Kako bohotno se je razrastla povojna tradicija festivalov v Evropi, je morda najlepše vidno ob pregledu „Koledarja festivalov". Po tem „Koledarju" je vidno, da se bodo v posameznih evropskih državah vršile še sledeče velike prireditve, ki bodo mednarodno zanimive:

V avstrijskem **Salzburgu** se vrši vsako leto od 1. do 30. avgusta znani **Salzburški festival.** Osrednja prireditev tega festivala so predstave Hofmanstahlovega misterija o Sleherniku, ki ga skušajo prireditelji pokazati vsako leto v popolnejši režiji. Poleg te uprizoritve na prostem je letos na sporedu salzburškega festivala tudi premiera Einemove drame „Proces", a od ostalih klasičnih del še: opere „Don Giovanni", „Figarojeva svatba" in „Kavalir z rožo".

Od 1. do 8. septembra bo na **Dunaju Antropološko-etnološki kongres,** na katerem bodo razpravljali o spremembah, ki jih sredi XX. stoletja doživljajo kolonialni narodi ter o ohranjevanju izumirajočih kultur.

Dvaindvajsetega in triindvajsetega avgusta bo v belgijskem mestu **Ath** tradicionalna folklorna **Parada velikanov,** kot sami imenujejo znani zgodovinski sprevod v narodnih nošah, za katerega pravijo, da je v navadi že od leta 1390.

Od večjih britanskih festivalov pa so letos še na sporedu: od 1. do 8. avgusta **Canterburyjski festival** verske glasbe in drame v starodavni kentski katedrali v **Canterburyju.** Iste dni bo tudi v **Walesu** še nastop **Eisteddfod pevskih zborov,** ki spada med redne vsakoletne prireditve v waleškem mestu Rhyl.

Od 23. avgusta do 12. septembra bo sloviti **Edinburški festival** v **škotski prestolnici** z gostovanji raznih vidnejših komponistov našega časa.

V **Cheltehamu, Cloucestershire,** bo od 5. do 9. oktobra znani vsakoletni **Festival sodobnega britanskega slovstva.**

Za našo mladino

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

MAMINA SOLZA

Majhni sta še bili sestrici Milica in Elica. Milica je hodila že v prvi razred, Elica pa je še uživala veselo prostost. Le tu in tam sta si zaželeli šole in tedaj je iz Milice-učenke postala Milica-učiteljica. Številili sta do pet, deklamirali kako pesmico — in pouka je bilo konec.

Milica pa je bila svoji mlajši sestrici tudi sicer prava učiteljica. Ko sta včasi posedali sami doma, v senci za hišo, v travi za plotom, pod bukvo v gozdu, sta brihtni glavici prerešetali to in ono, skušali prodreti tej in oni skrivnosti do dna. Pri tem se je morala Elica pogosto čuditi Miličini modrosti. Zgodilo pa se je tudi, da je vsa sestrina učenost ni zadovoljila. Tako ji na primer Milica ni znala razložiti, zakaj oblaki, tisti beli, ki so „kakor zmečkan krompir", ne padejo na zemljo. Ali zakaj ima bukev listje in ne igel, kakor bor. Zastonj ji je Milica dopovedovala, da bi bukev potem ne bila bukev, ampak bor. Navadno sta taka nerešljiva vprašanja končali z ugotovitvijo: „Že mora tako biti!"

Ena skrivnost pa je bila, katere nista mogli razumeti in pri kateri se tudi s tem sklepom „že mora tako biti!" nista mogli zadovoljiti, ker se jima je vedno vzbujalo še nadaljnje vprašanje: zakaj? Ta skrivnost je bila njuna mama. Neštetokrat sta govorili o njej. Veliko lepega in dobrega sta imeli o njej povedati. A kar jima je bila skrivnost, je bilo to, da sta jo videli skoraj zmeraj le resno in otožno. Dočim sta videli druge matere smejati se in veliko govoriti, je bila njuna molčeča, brez smeha. Zakaj ona ni vesela? In zakaj ne postaja in se ne pogovarja z drugimi? Zakaj ne poje, kadar pere?

Nekega dne — mama je odšla v mesto — sta se deklici dolgočasili. Nobena igra ju ni mogla razvedriti. Tedaj je Elica zopet začela pogovor o mami.

„Milica, kaj misliš, ali nama bo mama kaj prinesla iz mesta?"

Še enkrat, preden bo mraz

„Ne vem. Menda ne," je odgovorila Milica, ki je bila pač že vajena, da jima mama ni prinašala bogvečesa, kadar je prihajala iz mesta.

„Doričina mama pa zmeraj kaj prinese: igrače, bonbončke, ali pa vsaj kifeljčke," je skušala dokazovati Elica, da bi bilo vendar lepo, če bi tudi njima mama kaj prinesla.

Milica pa je opravičevala mamo: „Veš, to stane denar, naša mama ga pa nima."

„A — samo tisti dobijo kaj takega, ki imajo denar?" se je čudila Elica, ki ni mogla razumeti, da dela denar tako razliko med njo in Dorico. Obe sta mali deklici, obe imata dobre mamice, toda Doričina mama ima denar, njena pa ne.

Molčali sta nekaj časa, kakor da je obema težko, ker ne moreta pričakovati, da jima bo mamica kaj lepega prinesla. Elica je prva zopet pretrgala molk:

„Milica, veš kaj sem oni dan videla?"

„Kaj?"

„Lačna sem bila in sem šla k mami in jo prosila, naj mi da kruha. Odprla je miznico, pa ni našla ničesar. Nič mi ni rekla, samo pogladila me je po laseh. Čez nekaj časa sem ji zopet rekla: Mama, lačna. Zopet mi ni nič rekla, pa tudi kruha mi ni dala. In še enkrat sem jo hotela prositi. Ko pa sem jo pogledala, sem videla — veliko svetlo kapljo, ki se je pomikala od očesa dol po licu."

„Solza!" je šepnila Milica.

„Čisto počasi je lezla in puščala za seboj mokro sled. Jaz sem mamico kar gledala in ji nisem več upala reči, da bi rada kruha. Nič več nisem bila lačna in žal mi je bilo, da sem jo prej nadlegovala. Tedaj je zdrknila kaplja z lic na tla."

„Mamina solza!" je ponovila Milica.

„Kaj misliš, Milica, zakaj se je mama takrat jokala? Saj sem bila pridna in sem jo lepo prosila za kruh."

„Toda kruha ni bilo pri hiši!"

„Ali je bila ona tudi lačna?"

„Morda. Ampak tebi ga je hotela dati, pa ga ni imela."

„Pa bi lahko rekla, da ga ni. Zakaj ni tega rekla, zakaj je jokala?"

„Elica, ti si še premajhna in še ne razumeš, kako te ima mama rada. Zato ji je bilo tako hudo, ko ti ni mogla dati kruha, da se je zjokala."

„Pa saj je jaz nisem hotela žaliti" se je izgovarjala Elica, ki ni hotela biti kriva, da bi se mati radi nje jokala.

In Milica jo je tolažila: „Saj ne rečem, saj ni bila zato žalostna, ker si jo ti prosila, ampak zato, ker ti ni mogla dati kruha."

„Bi le boljše bilo, če bi ji ne bila nič rekla. Pa sem bila lačna. Potem pa — sinoči, veš kaj se mi je sanjalo?"

„Da si imela veliko kruha, kajne?" se je smehljala Milica.

„Ne, ampak zopet sem bila lačna. Mami pa si nisem upala reči, ker sem se bala, da bo zopet jokala. Sama sem iskala kruh. Nikjer ga nisem našla. Pogledala sem še na lesen krožnik v shrambi, bil je tudi prazen. Ko pa sem ga vzela v roko, sem zagledala na njem — veš kaj? — mamino solzo, ravno tisto, ki sem jo videla oni dan na njenem licu. Hitro sem ga hotela dati iz rok, tedaj pa je solza začela postajati večja in večja in naenkrat ni bila več solza, ampak — kos kruha. Pozabila sem na mamino solzo, vzela sem tisti kruh in ga jedla. Tako dober je bil kot najboljša potica, samo včasi je bilo nekaj grenkega vmes."

Elica se je ozrla na Milico, če posluša njeno čudno zgodbo.

„Ko sem pojedla tisti kruh, sem se pa zopet spomnila mamine solze in sem se ustrašila. Joj, mamino solzo sem snedla!"

Milici je šlo na smeh ob tej čudni sestrini bojazni, vendar si ni upala moliti svete resnosti, s katero je Elica pripovedovala svoje sanje. V znamenje, da z zanimanjem sledi njenemu pripovedovanju, jo je vprašala:

„In potem?"

„In potem sem prestrašena hitela iskat mamo, da ji povem, kaj sem naredila in jo prosim odpuščanja. Zdelo se mi je, da sem naredila nekaj hudega. Ko sem jo našla na vrtu, sem jo poklicala: Mama! Ozrla se je in vprašala: Kaj želiš, Elica? Tedaj pa sem se vzbudila in sem videla, da sem res v spanju poklicala mamo, ki se mi je tudi odzvala."

„No, in si ji potem povedala, kaj si v sanjah naredila?"

„Nisem. Vesela sem bila, da je bilo samo v sanjah. Sedaj se pa tako bojim mamine solze."

„Zakaj bi se je bala? Veš, vsaka mamina solza je biser. Ni iz vode, tudi ne iz svetlega kamna. V vsakem kruhu, ki nama ga mama da, je nekaj sladkega in nekaj grenkega."

„V vsakem kosu kruha je mamina solza? Potem ga pa sedaj ne bom več upala jesti."

„Zakaj ne?"

„Ker bi morala mama preveč jokati. To pa bi bilo še meni hudo."

„Že mora tako biti! Tudi mami je hudo, toda ljubi Bog ji bo to enkrat vse poplačal. Vsakokrat, kadar se mama joka, pridejo angelci iz nebes in poberejo solze v lep zlat kelih in jih ponesejo v nebesa. Tamkaj pa delajo angelci iz njih krone. Veš, ko bomo prišli v nebesa, bomo imeli krone, najlepše pa bodo imele mamice, ker se bodo v njih svetili biseri, njihove solze."

PO MLAČVI

Stroji pesem so odpeli,
slama v kupe je zložena,
ni še dosti posušena,
sonce naj jo še obeli.

Zdravo zrnje smo shranili,
zvrhane so letos kašče;
tudi skrinje stare tašče
smo do vrha napolnili.

Prah smo vetru izročili,
spravili za krmo pleve,
za poznejše hujše dneve,
saj še vrag žre muhe v sili.

Mi smo delo dokončali,
mi mlatiči, mladež čvrsta,
zdaj na druge pride vrsta,
mi bi radi praznovali.

Mi zahtevamo pravico:
žito v mlin — tako se reče!
Gospodinja naj pa speče
nam orehovo potico

Limbarski

ZA DOBRO VOLJO

Dober prodaj: Nek kmetič pride v Celovec, vstopi v poslovalnico nekega menjalca denarja. V menjalnici je bil gospodar in njegov blagajnik. Radoveden povpraša kmet prvega, kaj se tukaj prodaja? — „Oslovske glave!" dobi za odgovor. „Tako!" se odreže kmetič, „potem morate imeti dober prodaj, ker vidim le še dve glavi v štacuni."

MLADINA PIŠE:

Začetek novega življenja

(2. julij 1945)

Žarki jutranjega sonca so se razlili skozi odprto okno bolniške sobe internega oddelka, kjer so ležali bolniki. Bilo jih je okoli 20. Vsak od teh je trpel telesno in tudi duševno na posledicah zadnjih vojnih in povojnih dogodkov. Tu je bil jetnik, ki je v kaznilnici obnemogel, tam zopet vojak in še naprej stari mož, za katerega doma ni več prostora. Tako so ležali tu, razmetani kot njih usoda.

Med temi ljudmi je ležal tudi Tonče, postaven fant, poln mladosti in svežega duha, star morda kakih 26 let. Budeča se narava, petje ptičev, duh po svežem zraku, ki je napolnjeval sobo, duhtenje rož in vse prebujenje narave mu je pregnalo spanec. Bolezni ni imel hude, lahka pljučnica ga je privezala za nekaj tednov na posteljo, a mu je že skoraj odleglo. Z rokami pod zglavjem se je zazrl v Križanega. Kolikim je bil križ uteha in pomoč v bolečinah, edino upanje umirajočih, a zopet drugim v posmeh. Med tistimi drugimi je bil tudi Tonče. „Kaj takega je samo še za otroke v šoli in ne za takšne kot je on, ki so že okusili življenje," se odreže. Ko je še bil v šoli, tedaj je rad hodil v cerkev h veronauku, ja, celo ministriral je; a kje so ti lepi časi, vse je minilo. Po dovršeni šoli so ga starši poslali v tovarno, da bi se česa izučil. Izuril se je v poklicu ključavničarja. Tudi takrat je še hodil v cerkev, a je bil vedno bolj izpostavljen posmehu delavcev. Tako je radi „ljubega miru" in dobrih odnošajev raje sv. mašo izpustil. Prišla je vojna. Zgubil je starše in svoj dom. Ob razvalinah njegove rojstne hiše je vstal val sovraštva. Odšel je v gozd. Štiri leta je ostal tam. S fanatičnim srdom se je bojeval — pridobil si je odlikovanj in časti — a dušno ravnotežje je splahnelo. Nadnaravni smisel življenja je bil udušen. Njegova čast je bila uniforma z odlikovanji, katera je visela ob zglavju. Sobolniki so se ga bali. Če se je govorilo o novem času, so se rajši umaknili na hodnik.

Nekega jutra je vstal, oblekel suknjo in skoraj neslišno smuknil iz sobe na hodnik. Zvonček v cerkvi je vabil k jutranjemu opravilu. Od nasprotne strani so prišumele usmiljenke in izginile po stopnicah navzdol. Tonče se je ustavil ob oknu. Dvorišče pred njim se je polnilo z usmiljenkami. A kmalu se je šum polegel in tihota je obdajala poslopje. Tonče se odmakne od okna in odide na dvorišče. Brez cilja je taval skozi drevored mimo pisarn do vratarja, dokler se ni ustavil pred cerkvijo. Zbor usmiljenk je z „ora pro nobis" pretrgal jutranjo tišino. Ob priprtih vratih se je videlo dvoje lučk na oltarju. Tončetu so se razmaknile usta v nasmeh. Spomnil se je otroških let, ko so doma v velikem tednu z organistom peli „ora pro nobis . . ." Otroška doba mu je stopila pred oči. Zamahnil je z roko in se hitro ozrl, če ga mogoče kdo ne opazuje in odšel naprej. A vedno se ponavljajoči odgovor in petje v cerkvi mu zastavi korak, se obrne in nevidna moč ga je porinila v cerkev. Usedel se je v klop ob krstnem kamnu poleg spovednice. Lepota cerkve ga je zopet prevzela in zaorala ugasle spomine v njegovem srcu. Duhovnik — srednjih let — se je približal spovednici. Oškilil je Tončeta in stopil v spovednico. Vrata so zaškripala in lučka je zabrlela. Sence mrežastega okna so padale ravno na Tončeta. Povsem tuj se je zdel v tej okolici. Sestre ponižne v službi Gospoda — a on mož iz življenja, bojevit, neupognjen, obdan z odlikovanji. Mrežasto okence spovednice, ki je ob luči zgledalo še večje, je venomer gledalo vanj kot strah z mnogimi očmi, prav v srce je čutil to svetlobo. Kaj, ko bi le stopil tja, si misli. A, kaj, to so samo sanje. Saj nimam kaj povedati. Kar je bilo, je bilo. Če ne jaz tebe, pa ti mene. V vojski brat bratu ne prizanaša.

Pogled mu je zlezel na oltar, toda hitro se je umaknil, Mati božja gleda ravno nanj. Sram ga je postalo nad preteklostjo. Korajža ga obide, tiho je vstal in prijel je za kljuko steklenih spovedniških vrat.

Duhovnik je napravil križ, nagnil glavo k okencu in ne oziraje se na človeka je nagnil uho h okencu. Tonče je začel. Sprva trdo in besedo za besedo je tehtal. Ko pa je videl pomoč in vdanost duhovnika, je kar odprl srce in razsul pred njim svojo preteklost. Preteklost 15 let je visela med spovednikom in Tončetom. Otresel se je temne preteklosti. Cerkovnik je pred oltarjem prižgal sveče. Lučice so zagorele in ob prazničnem spremljanju orgel se je pričela maša. Mehko petje je napolnilo cerkev. Moliti ni mogel — vendar je vsemu temu doživetju odprl svoje srce na stežaj, kajti srce je bilo potrebno dobrih besed in mehkih melodij.

Zvonček je zazvonil. Druga za drugo so se sestre uvrščale k obhajilni mizi. Mogočno je zadonel „Ecce agnus . . ." Samo Tonče je govoril po domače: „Gospod, nisem vreden . . ." Ob teh besedah se ga je polastilo globoko obžalovanje nad vsem storjenim in venomer je ponavljal: „Gospod, nisem vreden . . ."

Prostor pred obhajilno mizo se je redčil. Prišla je vrsta nanj. Rad bi se zmuznil tiho naprej, a so podkvice škornjev zvenele po tlaku in Tonče je čutil, da vise pogledi na njegovem hrbtu. Nevidna sila ga je potisnila h tlom. Gospod se je vselil v njegovo srce. Tončeta je obdalo praznično razpoloženje, kot nekdaj izgubljenega sina. Najraje bi slekel suknjič, ki ga je začel tiščati, zakaj v njem se je zdel kot jetnik preteklosti. Preteklost ga je zaklenila vanj in odlikovanja so bila kot okovi. Izvil bi se iz te ožine, da uide vsemu preteklemu.

Kot omamljen je pritaval iz cerkve. Ni zapazil ne ljudi in ne straže, ki ga je pozdravila. Pritaval je v sobo, pogledal na koledar, bilo je napisano: 2. julij 1945 „Marijino obiskanje". Odtrgal je listič ter napisal zadaj: „Začetek novega življenja!" in ga položil v svojo listnico.

Čez leti sem ga srečal v taborišču za izseljence. Videl sem njegov vizum za Argentino in listek z datumom: „2. julij 1945". Vsem, ki so stali okrog njega, je podal roko in stopil na tovorni avto. Motor je zabrnel in Tonče se je odpeljal v novo življenje.

E. A.

Harmonično gnojenje

Na zvišanje pridelkov naših kulturnih rastlin vpliva večje število raznih činiteljev. Taki činitelji so predvsem: toplota, svetloba, voda, sorte, hranilne snovi, zatiranje in uničevanje bolezni, škodljivcev in plevela itd.

Do pred kratkim smo govorili tudi še o takozvanem Liebigovem zakonu, ki naj bi vplival na višino pridelkov. Ta zakon pravi, da določa višino pridelkov oni činitelj, ki je na razpolago v najmanjši meri (minimum). Izboljšanje ostalih činiteljev tako dolgo ne bi imelo nobenega uspeha, dokler ni povečan oziroma izboljšan oni činitelj, ki je na razpolago v najmanjši meri. Zadnja leta pa so pokazala, da to pravilo ne drži. Dokazano je namreč, da na znižanje pridelkov vpliva vsak činitelj, ki ni na razpolago v zadostni meri. in ne samo oni, ki je na razpolago v najmanjši meri.

Iz te skušnje zadnjih let pa tudi vemo, da more povečati pridelke samo zadostno gnojenje, **takozvano harmonično, to je skladno gnojenje.**

Samo zadostno gnojenje z vsemi tremi glavnimi gnojili, to je z dušikom, fosforjem in kalijem, nam zagotavlja velike pridelke. Pri tem pa moramo misliti tudi na to, da mora biti v zemlji vedno tudi zadostna količina apna. Ako apna v zemlji manjka, moramo apno dodajati, ker bomo samo s tem zagotovili dobre pridelke. Dokler pa v zemlji samo eden od teh štirih činiteljev (dušik, fosfor, kalij, apno) manjka, oziroma je na razpolago, samo v nezadostni meri, tako dolgo ne moremo pričakovati dobrih pridelkov. V tem slučaju tudi ostali činitelji, ki so v zadostni meri na razpolago, ne morejo vplivati na dosego največjih pridelkov. **Edino harmonično gnojenje nam more zagotoviti največje pridelke. Harmonično gnojenje pa je ono, ki daje rastlini v zadostni meri vse hranilne snovi.**

Tri glavne hranilne snovi, to je dušik, fosfor in kalij, moremo primerjati s konjem, z vozom in s cesto. Prav nič nam ne koristi, ako vprežemo tudi najboljšega in najlepšega konja v slab in razdrapan voz. Tudi nam ne koristi, ako vprežemo dobrega konja v dober voz, nato pa se vozimo po slabi in razdrapani cesti. Na cilj bomo prišli hitro samo, ako vprežemo dobrega konja v dober voz in ako se peljemo nato po lepi cesti. Ravno tako pa je tudi pri gnojenju s tremi glavnimi hranilnimi snovmi. Samo zadostno gnojenje z dušikom ne more nikdar vplivati na največje pridelke, ako pa v zemlji manjkata fosfor in kalij. Samo harmonično delovanje vseh treh glavnih hranilnih snovi nam zagotavlja res velike pridelke.

Pogoj za dosego velikih pridelkov pa je nadalje tudi, da imajo rastline stalno na razpolago potrebne hranilne snovi. Tudi za ta pogoj imamo dober primer. Kakor potrebuje mlatilnica za pogon stalno na primer pet konjskih sil in se mlatilnica takoj ustavi, ako te pogonske sile petih konjskih sil ni več, tako je tudi pri rastlini. Rastlina mora imeti stalno potrebno količino hranilnih snovi v zemlji na razpolago, brez ozira na to, ali je čas njene rasti na njivi dolgotrajen ali pa samo kratek. Zato ni pravilno n. pr. ječmenu ali ajdi samo malo gnojiti, ker pač ostane ta rastlina samo kratek čas na njivi. **Ako ne najde rastlina v zemlji hranilnih snovi v zadostni meri na razpolago, bo pridelek majhen.** Je pa samo po sebi razumljivo, da rastline, ki so samo kratek čas na njivi, teh hranilnih snovi ne izrabijo, pustijo jih v zemlji in so nato na razpolago naslednjemu sadežu. Kljub temu pa morajo biti snovi v zemlji na razpolago, ker bi bil drugače pridelek majhen.

Načelo harmoničnega gnojenja nam torej pravi, da mislimo pravočasno na zadostno gnojenje v letošnji jeseni, na zadostno gnojenje z vsemi tremi gnojili, to je z dušikom, fosforjem in kalijem. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti na apno.

RAZISKOVANJE RAKA

Chicaška univerza je odprla svoj center za raziskovanje raka, na katerem bodo zlasti proučevali terapevtično uporabo izotopov.

Nov center so gradili s prispevkom ameriške komisije za atomsko energijo. Dr. Shield Warren, bivši ravnatelj biološkega in medicinskega oddelka navedene komisije, je na otvoritveni svečanosti poudaril: „Kadar koli odkrijejo nova zdravstvena sredstva, se misli človeštva obrnejo na znanstvenike, da oni presodijo pomen odkritja za človeško blaginjo". In to bo tudi glavna naloga novega centra.

ZDRAVLJENJE GRIŽE

„Časopis ameriškega medicinskega združenja" objavlja poročilo šestih znanstvenikov ameriške vojske, mornarice in ministrstva za javno zdravstvo o uspešnem novem načinu zdravljenja griže. Nov način so preizkusili v nekem taborišču vojnih ujetnikov ZN na Koreji: v primerih griže, v katerih je odpovedalo zdravljenje s sulfamidi.

Našim gospodinjam

Oskrbovanje nageljnov

Čeprav je nagelj pri nas splošno razširjen in ga ni težko negovati, ga marsikje gojijo zelo pomankljivo. Napačno je, če imamo nageljne pozimi preveč na toplem ali pa jim preobilno zalivamo. Potem ni čudno, da jih ugonobijo uši in razne glivične bolezni. Nagelj zahteva pozimi hladen in svetel prostor in le ko cvete, mu daj več toplote.

Prst za nageljne naj bo močna in redilna, dobro prežlana, rahla in dovolj propustna. Ne jemlji same gnojevke, ki se rada skisa, ampak ji primešaj dobro vrtno prst in mivke.

Nekatere nageljne (navadne vrtne in marjetne) **razmnožujemo** le s semenom. Lončne nageljne pa razmnožuje sobni vrtnar, ki hoče dobiti le polnovredne rastline in ki si hoče ohraniti zanesljivo lepo cvetje, le na nespolni način, to je s **potaknjenci.** Mnogo umetno pridobljenih, a še ne ustaljenih sortnih lastnosti, rastline s semenom ne podedujejo. Kolikokrat se huduje nad goljufivim cvetom kakšna „Mojca", ki si je posejala seme od najbolj imenitnih nageljnov, pa ji zrastejo namesto tistih imenitnih nageljnov samo čisto navadni kmečki klinčki.

Včasih sploh ni mogoče ustaliti v semenu tistih lastnosti, ki bi jih radi ohranili stanovitne tudi pri potomcih. A pri nespolnem razmnoževanju (s cepiči, potaknjenci, grebenicami, gomolji) prenesemo bistvena svojstva nespremenjena z enega bitja na drugo. Stare rastline odmirajo, njih sočna kri in cvetoča moč se pretaka, živi ter raste iz potaknjencev, cepičev itd. vedno dalje. Kar je staro, usahne, a ostane mladost, zelena, v novi lepoti veselo cvetoča mladost.

Najboljši čas, da napraviš **nageljnove potaknjence,** je zgodaj spomladi. Posebno pazljivo moraš nageljne prezimiti. Le zračen in hladen prostor je zanje! Nezakurjena soba ali hladna zračna klet jim desetkrat bolj ugaja kot zatohlo vzdušje v zakurjeni sobi.

Končno moramo omeniti poleg vrtnega nageljna kot posebno vrsto znani **binkoštni nagelj** (Federnelke, dianthus plumarius), ki ga na vrtovih često uporabljajo za obrobke gredic in rabat. Je nizke (do 30 cm) in krepke rasti, manj izbirčen in neobčutljiv ter razvije v maju in juniju množino brhkega (belega in rožnatega) močno dehtečega cvetja, ki nam v tem času prav dobro služi tudi za rezanje. Rastline, ki jim odcvetelo cvetje odstraniš še pred osemenitvijo, cvetô po malem do jeseni.

Binkoštne nageljne razmnožujemo na nespolni način, s potaknjenci in grebenicami, kakor remontantne nageljne, to pa takoj, ko rastline odcveto. V juliju so namreč poganjki še v polnem soku in tudi ne še prestari, pa tudi ne premladi. Razmnoževanje s semenom se za boljše vrste ne priporoča, ker se v semenu sortni značaj ne podeduje dovolj stanovitno.

Navadnih binkoštnih nageljnov ni treba vzimovati, ostanejo preko zime lahko na prostem in le v hudih zimah brez snega pokrijemo rastlinice s smrečjem. Ker binkoštni nageljni voljno prenašajo tudi neugodnejše vreme, vzdrže rastline na vrtu po šest in tudi več let. Starejše rastline so v vrhu jako košate. Pa tudi dveletna rastlina razvije včasih izrastke blizu cvetov. Takšni močni grmiči v strnjenih nasadih se blišče ob gredicah s svojim bujnim in zalim cvetjem kakor cvetoči val.

Izredno lepo se podajajo binkoštni nageljni tudi v cvetličnih zabojih za okras oken, balkonov in grobov.

Za vsaditev v lonce pa so najprikladnejše dvoletne rastline. Binkoštne nageljne lahko presadiš še v polnem cvetju, ker dobro drže koreninsko grudo. Bolje je, če jih vlončiš že v marcu ter jih pustiš do cvetja, kadarkoli ni mraza, že na prostem. Ko se odpro prvi popki, postaviš nageljne v sobo k oknu. Odcvetele rastline, ki si jim vršičke odrezala za potaknjence, vsadiš nazaj na vrtno gredico, kjer bodo prihodnje leto spet cvetele. Za na okna in balkone pa vsadi vsako pomlad nove nageljnove grmiče, ki so doslej rastli prosto na vrtu.

Slovenska kuharica

S. M. F. Kalinšek

Knjiga obsega 750 strani z lepimi slikami. — Slovensko kuharico naročite pod naslovom „Kranjski Janez", Naš tednik — Kronika, Celovec, Viktringer Ring 26.

Lastni izdelek
Ugodne cene
Na obroke
Kulterer VILLACH Italiener Str. 1

RAZPRODAJA OD 10. AVGUSTA
oblačila za dame, gospode in otroke
WALCHER
Celovec, 10.-Oktober Str. 2. Lastna delavnica

Votlo opeko
Kvadre
iz žgane ilovice

dostavljajo z lastnimi vozovi
OPEKARNE

HANS ZIMMERL

Celovec-Klagenfurt
Lambichl P. Vetrinj-Viktring
Tel. štev. 39-6-64

Hiša dobrega pohištva

4 PREDNOSTI

1. Velikanska izbira — nad 100 oprem
2. Najboljša in najcenejša oprava v Avstriji, spalnice iz trdega lesa samo šil. 3.900.—
3. Plačilo na obroke brez pribitka, brez obresti
4. Dostava na dom z lastnim specialnim avtom

VODILNA HIŠA POHIŠTVA NA KOROŠKEM

HIŠA POHIŠTVA
KARL STADLER
CELOVEC-KLAGENFURT, Theatergasse 4

USTANOVLJENO 1607

SCHLEPPE-PIVOVARNA
U. Grömmer - Celovec-Klagenfurt in Podgora Unterbergen

HARMONIKE IN AKORDEONI
Koroški sejem gimnazija soba št. 27.
Novoproizvodnja vseh vrst. Vsa popravila. Vsi sestavni deli.
R. NOVAK
Cenik brezplačen.
Razpošilja na vse strani.
CELOVEC, Ebentaler Strasse 7.

ALFA SILO-REZILNIK

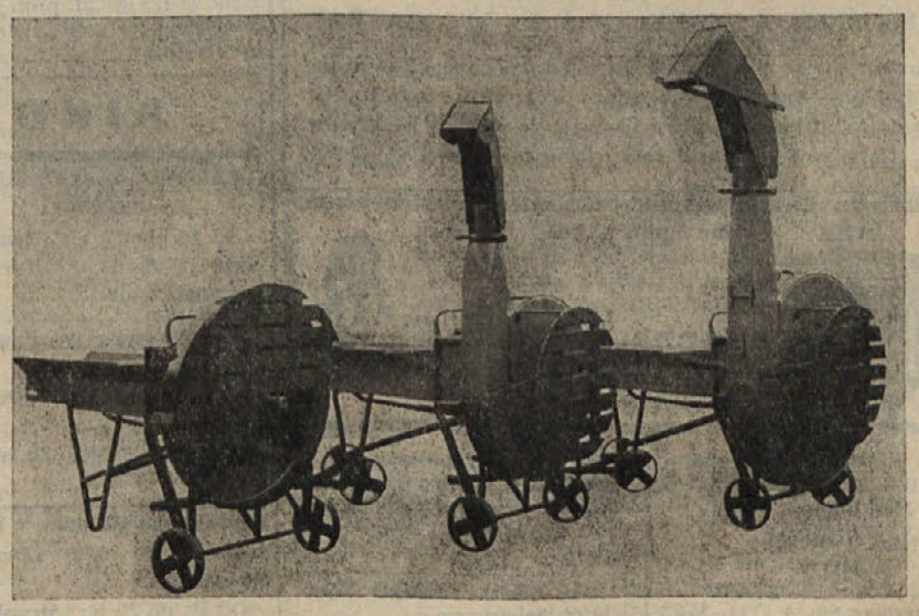

JOHAN LOMŠEK

Gornja slika nam predstavlja rezilnik, to je eden izmed številnih kmetijskih strojev v zalogi:
Johan Lomšek, Št. Lipš
Naročajte zato vse stroje le pri strokovnjaku v zalogi strojev
Johan LOMŠEK, Št. Lipš p. Eberndorf

KOROŠKI SEJEM V CELOVCU

ZDRUŽEN Z VSEAVSTRIJSKIM LESNIM SEJMOM OD 6.—16. AVGUSTA 1953

POSEBNE RAZSTAVE

V SLUŽBI NARODA

RAZSTAVA O DOMAČEM PROMETU

VELIK VESELIČNI PROSTOR

SEJEMSKA TOMBOLA

Obiščite tudi Vi koroško vodilno trgovino z motornimi kolesi!

Popust v cenah v sejemskem tednu za

Jawa 350 ccm: preje S 14.350.—, sedaj S 13.950.—

Razen tega takoj dobavljamo: Jawa, NSU, AJS kakor tudi tovorna trokolesa znamke Cž

VOZILA

J. HERMANN

Prodajalna: Celovec, Villacher Strasse 1, tel. 49-51
Delavnice: Celovec, Paulitschgasse 13a, tel. 47-56

CENJENE GOSPODINJE!

Küppersbusch-štedilniki

v vseh velikostih, najlepši izdelavi in najboljši kakovosti za gospodinjstvo, kmetijstvo in gostinska podjetja OLAJŠAVE PRI PLAČILU dobavlja

H. Wernig

Celovec-Klgft., Paulitschgasse 13

Na sejmu: pred glavnim vhodom v gimnazijo.

Oglašuj *v našem listu!*

Kärtner Autozentrale M. J. Potuznik

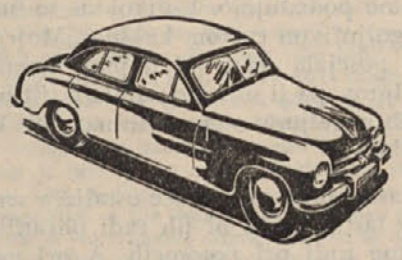

Na Kor. sejmu v šotoru pred „Carinthijo"

Nudimo vam nova in rabljena motorna vozila v vseh cenah

Prvo zgornje-koroško krovsko podjetje

GEORG GÖTZ

BELJAK — VILLACH, Klagenfurter Str. 40-42

Vse vrste strešnih del in popravil Eternit krovske stenske in pohištvene obloge

NE SAMO župnim uradom

vsakemu naročniku „Tednika"

POMAGAMO

Pri vseh svojih nakupih se obračajte za nasvet na oglasni oddelek našega lista

Pri večjih nakupih vam preskrbimo

POPUSTE

Preskrbimo vam nadalje točno

DOBAVO

Preskrbimo vam tudi blago dobre kakovosti.

Ne zamudite torej ugodne prilike in naročajte po naših nasvetih

BOLJŠE IN CENEJŠE

Vedno smo vam z nasveti na razpolago, zato se obračajte na nas (zadostuje dopisnica).

Oglasni oddelek „Našega tednika"

v Celovcu, Viktringer Ring štev. 26. — Telefon štev. 43-58

Razstava traktorjev

Na našem prostoru na dvorišču Trgovske akademije kažemo letos

STEYR TRAKTORJE vseh velikosti od 15 do 60 PS

kakor tudi vse dodatne dele Steyr-agregata

Opozarjamo vas na našo skupno razstavo

HOVAL-ŠTEDILNIKI S CENTRALNO KURJAVO

HOVAL-THERM-KOTLI

v pritličju Hasnerschule

Poljedelski stroji — Reparature

Valentin Paternioner

CELOVEC - KLAGENFURT 7, Telefon 20-72

En starček je biv, je SCHLEPPE rad piv, dolgo je živ!

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 Š (IN 10% DAVKA).

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika", kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

Šivalni stroji: za dom in za obrt. — Dvokolesa: 50 različnih vrst na izbiro. — Radijski aparati: vsi novi modeli na ugodne obroke pri

TRUPPE & ERMANN

Beljak - Villach, Widmanngasse, vogal Kirchenplatz.

Blago za poletne obleke, lepi vzorci, od 10.— šil. naprej, KASSIG, Celovec, Marktplatz.

TOVARNIŠKO NOVO MOTORNO KOLO

Potuznik, Celovec-Klagenfurt St. Ruprechter Str. 4. Tel. 35-23.

Nekaj vagonov jamskega lesa in bukovih drv, naloženo na tovorni avto kupi Johannes Dippold, lesna trgovina, Celovec, Feldm.-Conrad-Platz 8.

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 3.

Domačija 24 ha v bližini Celovca na prodaj, pozimi možna vselitev — ½ ravne njive in travniki, ½ gozd, neobremenjeno, brez inventarja, za 125.000 ali proti plačilu v lesu. Ponudbe pod „ugodno" na upravo lista.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT PRECHTL

Od 14. do 17. 8.: „Hannerl"

Od 18. do 23. 8. „Tarzan und das blaue Tal"

STADTTHEATER

ob 16., 18. in 20. uri.

Od 14. do 17. 8. „Der Löwe von Amalfi".

Od 18. do 20. 8.: „Zu jung zum Küssen".

Ikon-Filmsko gledališče v Pliberku

Od 15. do 16. 8.: „Der weisse Rausch"

Od 19. do 20. 8.: „Messalina"

VELIKA POLETNA ZAKLJUČNA RAZPRODAJA

Kapri-modne rutice	3.90	Damska svilena spodnja krila	19.80
Damske nogavečke	4.90	Damski modni jopiči	25.90
Damske triko-hlače	5.90	Everglace-bluze	39-80
Damske svilene hlače	6,80	Ženske poletne obleke	49.80
Damske srajce	7.50	Otroški jopiči	3.90
Damske svilene nogavice	9.80	Dekliške hlačke	4.90
Damski niki-puloverji	9.80	Dekliške srajce	7.90
Damska garnitura perila — srajca in hlače	14.90	Deške polo-srajce	7.90
Damske perlon-dokolenke	14.90	Moške trpežne nogavičke	4,90
Ženski domači predpasniki	14.90	Moške spodnje hlače	9.80
Damske triko-bluze	15.90	Moške polo-srajce	19.80
Damske šantung-bluze	19.80	Moški karo-športni jopiči	25.90
		Moška samba-srajca z dolgimi rokavi	69.80

Vse te nizke in najnižje cene samo v

TRGOVSKI HIŠI

SAMONIG

BELJAK - VILLACH na Samonigovem vogalu

Kupujte na Kor. sejmu predvsem pri trgovcih, *ki oglašajo v našem listu!*

List izhaja vsak četrtek. — Naroča se pod naslovom: „Naš tednik", Celovec, Viktringer Ring 26. — Naročnina mesečno 3 šil. za inozemstvo 4 dolarje letno. Odpoved za en mesec naprej. — Lastnik in izdajatelj Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik Albert Sadjak. — Tiska tiskarna Družbe sv. Mohorja, vsi v Celovcu, Viktringer Ring 26. — Telfonska številka uredništva in uprave 43-58.